

Μορφοβουνιώτικη ΦΩΝΗ

ΠΛΗΡΩΜΕΝΟ
ΤΕΛΟΣ
Τογ. Γραφείο
Ηλιούπολης
Καλλιθέας
ΚΩΔ. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ
214547

Τριμηνιαία Περιοδική Έκδοση του Συνδέσμου Απανταχού Μορφοβουνιωτών
Οκτώβρης - Νοέμβρης - Δεκέμβρης 2022 | Φύλλο 90

Κοινωνική διαβούλευση για δημιουργία Μνημείου Εθνικής Συμφιλίωσης στο Βουνέσι

Γράφει ο Παναγιώτης Νάνος,
συγγραφέας - δήμαρχος Λίμνης Πλαστήρα

Στις 14/8/2022 αποδώσαμε στις επόμενες γενιές, μνημείο με τα ονόματα Βουνεσιωτών πεσόντων στους Εθνικούς Αγώνες. Ανασύραμε από την λήθη ονόματα που χάθηκαν στους Βαλκανικούς Πολέμους, τη Μικρασία, το Έπος του 1940, την Αντίσταση, μέχρι τον σύγχρονο ήρωα Γιώργο Μπαλταδώρο. Με την ανέγερση του μνημείου συμβολικά ενταφιάσαμε τους νεκρούς που έπεσαν στα πεδία των μαχών ή χάθηκαν στην αντάρα του πολέμου. Δημιουργήσαμε κενοτάφιο και αποδώσαμε στην αθανασία τα ονόματά τους, διασώζοντας την θυσία τους. Εκπληρώσαμε το ηθικό χρέος της Κοινότητας προς τους πεσόντες στους εθνικούς αγώνες και ικανοποιήσαμε ένα ΣΥΛΛΟΓΙΚΟ αίτημα από ετών ανεκπλήρωτο.

Όμως η προσπάθεια αυτή παραμένει ημιτελής, όσο παραμένουν «άταφοι» οι νεκροί του Εμφυλίου: Είναι η κατάρα του χειρότερου πολέμου, που σημάδεψε βαθιά το Βουνέσι και το δίχασε όσο τίποτα άλλο. Είναι η χειρότερη τραγωδία της οποίας η κάθαρση παραμένει ακόμα αιτούμενο.

Ογδόντα (80) χρόνια μετά την έναρξη της Εμφυλίας διαμάχης στο Βουνέσι (1943), ήλθε η ώρα να θυμηθούμε τα ονόματα των πεσόντων ανεξαρτήτως πλευράς. Εμείς δεν θέλουμε να «δικάσουμε» κανέναν, ούτε να αναμοχλεύσουμε πάθη, ακριβώς το αντίθετο επιδιώκουμε: Να θέσουμε συμβολικό τέλος στο πιο σκοτεινό κεφάλαιο της Ιστορίας του Βουνεσιού, ενός χωριού Ηρώων και Θυσιών, όπως το χαρακτήρισε η Γενιά της Εθνικής Αντίστασης. Θέλουμε να διασώσουμε τα ονόματα των νεκρών του Εμφυλίου για να μας θυμίζουν το μήνυμα ενότητας, εθνικής συμφιλίωσης και ομοψυχίας. Ποτέ πια Εμφύλιος, όχι άλλο μίσος και Διχασμός.

Ογδόντα (80) χρόνια μετά, είναι ώριμη η στιγμή να μιλήσουμε για το τραγικό 1943 όπου στο Βουνέσι ξεκίνησε ο Εμφύλιος, μεσοσύσης της Γερμανικής Κατοχής. Στις 3/3/1943 πέφτουν από αδελφικά χέρια οι πρώτοι νεκροί, τρεις (3) άντρες του Κωστόπουλου - Σαράφης, οι οποίοι αφοπλίστηκαν και εκτελέστηκαν στο Βουνέσι. Την ίδια χρονιά δολοφονήθηκαν η Μαρία Γορδίου και ο Μάρκος Σκούφης από το Βουνέσι, ενώ έξω από το χωριό μας δολοφονήθηκαν άλλοι δύο τουλάχιστον, από Νεοχώρι και Σπινάσα.

Ακολουθήσαν δεκάδες άλλοι Βουνεσιώτες την περίοδο 1945 - 1949. Ωρίμασε η στιγμή να μιλήσουμε για το λάθος του Εμφυλίου, τον

διχασμό και το μίσος που ακολούθησε στα μετεμφυλιοπολεμικά χρόνια, με τελευταίο θύμα τον δολοφονηθέντα από το καθεστώς της Χούντας Χρ. Καλαντζή, το 1967.

Ογδόντα (80) χρόνια μετά από τους πρώτους νεκρούς, 55 χρόνια από τον τελευταίο νεκρό του Εμφυλίου, (1967) είναι ώριμη η στιγμή να αποκαταστήσουμε τα ονόματα όσων χάθηκαν στον Εμφύλιο, πόσο μάλλον όταν πολλοί εξ' αυτών έγραψαν σελίδες δόξας ως αγωνιστές της Εθνικής Αντίστασης. Είναι η ώρα να θυμηθούμε όλους τους νεκρούς και μέσα από την ανάγνωση να εξοφλήσουμε το χρέος στην Ιστορία μέσα από την **ανέγερση μνημείου Εθνικής Συμφιλίωσης. Χρειαζόμαστε όσο ποτέ άλλοτε την Εθνική Συμφιλίωση και Ομοψυχία**, για να αντιμετωπίσουμε ενωμένοι τις προκλήσεις και τους κινδύνους των καιρών.

Η διάσωση των ονομάτων όσων χάθηκαν στα ταραγμένα χρόνια του Εμφυλίου επιβάλλεται να γίνει μέσα από ένα ενωτικό μνημείο, το οποίο θα λειτουργήσει θεραπευτικά, με στόχο να ενώσει και όχι να διχάσει. Οι αρχαίοι Έλληνες, μας έμαθαν ότι κάθε τραγωδία κλείνει με την κάθαρση. Στην Τραγωδία του Εμφυλίου, κάθαρση είναι η ομολογία και η δημόσια εξομολόγηση μέσα από το μνημείο Εθνικής Συμφιλίωσης, με ευθύνη του Δήμου Λίμνης Πλαστήρα. Η Αλήθεια και η Μνήμη μπορούν να αποτελέσουν θεμέλιο ειρήνης και προόδου.

Πρώτος για το θέμα μίλησε ο Δημήτρης Κυρίτης μέσα από το βιβλίο του, διασώζοντας στην συλλογική μνήμη, το δυσκολότερο κεφάλαιο της Ιστορίας του χωριού μας: Κατοχή - Αντίσταση - Εμφύλιος στο Βουνέσι. Το έκαμε με εξαιρετική επιτυχία διότι μίλησε για όλους και για όλα, αναδεικνύοντας πρόσωπα και γεγονότα, χωρίς να προκαλέσει ίχνος αντίδρασης. Ανέδειξε λεπτομέρειες για τα πλέον δύσκολα χρόνια και μας παρέδωσε ένα αξιόλογο έργο στη συλλογική μνήμη. Με τον ίδιο τρόπο προτείνουμε να μετατρέψουμε το κεφάλαιο σε θεμέλιο Εθνικής Ομοψυχίας και ομόνοιας, την οποία έχουμε πετύχει μέσα από την λειτουργία των Συλλόγων Μορφοβουνιωτών Αθήνας - Βόλου και Καρδίτσας, με πρωτεργάτη τον Μάρκο Τσούλα. Εξάλλου ο Σύνδεσμος Μορφοβουνιωτών Αθήνας είναι αυτός που δίκαια έθεσε το θέμα της αποκατάστασης των νεκρών στους Εθνικούς Αγώνες και τον Εμφύλιο.

Συνέχεια στη σελίδα 3

ΟΓΔΟΝΤΑ (80) ΧΡΟΝΙΑ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗΣ ΑΔΡΑΝΕΙΑΣ ΕΙΝΑΙ ΑΡΚΕΤΑ

Του Γιώργου Βασιλούλη -
gvasiloulis@gmail.com

Στην τελευταία Γενική Συνέλευση του Συνδέσμου των απανταχού Μορφοβουνιωτών στην Αθήνα (26/1/2020) οι χωριανοί με συντριπτική πλειοψηφία εξέφρασαν την επιθυμία τους για την ανέγερση μνημείου για τους νεκρούς της Εθνικής Αντίστασης και του εμφυλίου στο χωριό. Η απόφαση αυτή της Γενικής Συνέλευσης στάλθηκε τότε στον Δήμαρχο, ο οποίος παραβρέθηκε στη Γενική Συνέλευση, καθώς και στον πρόεδρο του χωριού. Το περασμένο καλοκαίρι, έστω και πολύ καθυστερημένα, έγινε το οφειλόμενο μνημόσυνο στους νεκρούς μας των απελευθερωτικών αγώνων με την ανέγερση μνημείου στην πλατεία μας. Οφείλουμε όμως κάτι ακόμη. Οι νεκροί μας που χάθηκαν στον καταραμένο εμφύλιο περιμένουν και αυτοί το δικό τους μνημόσυνο. Αν τους προσπεράσει και η δική μας γενιά θα τους σκεπάσει για πάντα η σκόνη της λήθης.

Η Ελλάδα το 1944 έβγαине από τη μαύρη τριπλή κατοχή κατεστραμμένη. Και ενώ τα εμπλεκόμενα στον πόλεμο κράτη της Ευρώπης στην πλειοψηφία τους άφηναν πίσω τα συντρίμια του πολέμου και έμπαιναν στο δρόμο της ανασυγκρότησης και της προόδου, η χώρα μας έπεφτε στο κουμάντο του ξένου παράγοντα. Για μια ακόμη φορά οι πρώην σύμμαχοι, μας έδωσαν σ' ένα καταστροφικό εμφύλιο με περισσότερα θύματα και καταστροφές και σ' ένα οδυνηρό πιασμάρι στην ανάπτυξη της χώρας. Το ηρωικό μας χωριό, το Μορφοβούνι, πλήρως ακριβά τον εμφύλιο με τίμημα τη θυσία δεκάδων παλικαριών και από τα δύο εμπλεκόμενα μέρη. Πρέπει όμως κάποτε αυτά που ψιθυρίζουμε μεταξύ μας στα κρυφά, να τα πούμε και δημόσια. Να σταματήσουμε επιτέλους να μνημονεύουμε διχαστικά «τους νεκρούς της δεξιάς» και «τους νεκρούς της αριστεράς» και να τους θυμόμαστε και να τους τιμούμε όλους ως νεκρούς μιας ζοφερής περιόδου για το χωριό μας. Χάθηκαν άνθρωποι, πολλά παλικάρια, είτε με την μορφή της αυτοδικίας είτε με την παραπομπή στα έκτακτα στρατοδικεία. Να δεχτούμε πως στον αδελφοκτόνο εμφύλιο έγιναν εγκλήματα. Κανένας σώφρων άνθρωπος δεν το αμφισβητεί. Όμως δεν μπορούμε να αμφισβητήσουμε πως η συντριπτική πλειοψηφία των θυμάτων της μελανής αυτής περιόδου της σύγχρονης ελληνικής ιστορίας ήταν παρόντες όταν χρειάστηκε να υπερασπιστούν την ανεξαρτησία και εδαφική ακεραιότητα της χώρας είτε ως Αλβανομάχοι είτε ως μετέπειτα αγωνιστές στην εθνική αντίσταση. Θα τους διαγράψουμε; Στο μνημείο εθνικής συμφιλίωσης που προτείνουμε να ανεγερθεί, χωράει και ο αντιστασιακός με τους μαυροσκούφηδες του Αρη, **Θωμάς Τουλιάς** που εκτελέστηκε στον εμφύλιο και ο Αλβανομάχος και μετέπειτα αντιστασιακός υπεύθυνος ρίψε-

ων του αεροδρομίου της Νεβρόπολης **Δημήτρης Γόρδιος** που εκτελέστηκε στην εξορία. Πρέπει να τους ξεχάσουμε; Εύλογα θα αναρωτηθούν πολλοί: «Πώς θα αντικρύσω το όνομα εκείνου που αφαίρεσε τη ζωή του πατέρα μου, του θείου μου, του παππού μου, στην ίδια πλάκα του μνημείου με τους δικούς μου σκοτωμένους;» Τη στιγμή που ο Φλωράκης παίρνει συγχωροχάρτι από τον Παπαδόγγονα και τους άλλους επικριτές του, κάθισαν στο ίδιο τραπέζι και συγκυβέρνησαν το 1989, είναι αδιανόητο εμείς εδώ στο Μορφοβούνι, 70 χρόνια από τη λήξη του εμφυλίου, να είμαστε θιασώτες της ρητορικής «Εμείς και οι άλλοι».

Οι νεκροί αυτής της περιόδου είναι θύματα μιας ιδεολογικής αντιπαράθεσης και σύγκρουσης, που έφερε μια καταστροφή και απώλειες δεκάδων ανθρώπων ψυχών, του πλέον παραγωγικού δυναμικού του χωριού μας. Είναι εν κατακλείδι μια ψευδαίσθηση η οποία στηρίζεται στην εσφαλμένη ερμηνεία ενός αποτελέσματος, δηλαδή μιας καταστροφής και απώλειας αλλά και δημιουργίας ενός διχαστικού κλίματος, με ό,τι αυτό συνεπάγεται για τις επερχόμενες συνέπειες και εξελίξεις στο χωριό μας. Ο σπουδαίος Γερμανός φιλόσοφος Φρίντριχ Νίτσε είχε πει κάποτε πως «*Μερικές φορές οι άνθρωποι δεν θέλουν να ακούσουν την αλήθεια, επειδή δεν θέλουν να καταστρέψουν τις ψευδαισθήσεις τους*». Δυστυχώς όμως αυτή η καταστροφική ψευδαίσθηση διατράνωνε όλα αυτά τα χρόνια την εσωστρέφειά μας για εκείνα τα γεγονότα, σε σημείο που να αδιαφορούμε και να μην αντιλαμβάνομαστε αυτά που συμβαίνουν γύρω μας, σε όλο τον κόσμο. Αυτοί που χάθηκαν είχαν γονείς, έκαναν αγώνα ζωής και επιβίωσης, πέτυχαν, αμάρτησαν, ερωτεύτηκαν, είχαν γυναίκα, παιδιά, όνειρα, όσο φτωχά, αλλά όνειρα. Δεν είναι απλά νούμερα ώστε να τα σκεπάσει η λήθη.

Η σφοδρή χιονοθύελλα του Μ. Σαββάτου του 1947 στην κορφή της Νιάλας ξεσκεπάσε αυτούς που απεργάζονταν τη διχόνοια και τα μίσση και απέδειξε πως οι άνθρωποι δεν έχουν τίποτα να χωρίσουν και είναι όλοι ίσοι μπροστά στο θάνατο. Το παγωμένο εκείνο βράδυ της 12ης του Απριλίου αντάρτες και στρατιώτες αγκαλιασμένοι ένωσαν τα χνώτα τους για να μην ξεπαγιάσουν.

Για όλους αυτούς τους λόγους χρειαζόμαστε ένα μνημείο εθνικής συμφιλίωσης με το οποίο θα τιμήσουμε όλους τους νεκρούς μας, ολόκληρης της πολεμικής περιόδου και των δύο παρατάξεων, γιατί όλοι τους υπήρξαν θύματα των δυνάμεων εκείνων που διαχρονικά επιβουλεύονται την ανεξαρτησία της χώρας καθώς και των στενόμενων εγχώριων ηγεσιών. Θα πρέπει επιτέλους να βάλουμε ένα ΣΤΟΠ σ' αυτό το εμφυλιοπολεμικό κλίμα που συντηρείται ακόμη ύστερα από 80 χρόνια στο χωριό μας.

Ας βάλουμε επιτέλους ταφόπλακα στα μίσση και τον διχασμό.

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΜΟΡΦΟΒΟΥΝΙΩΤΩΝ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Το Δ.Σ. του Συνδέσμου μας προγραμματίζει εκλογοαπολογιστική Γενική Συνέλευση των μελών του Συνδέσμου την Κυριακή 19 Μαρτίου 2023 και ώρα 11^η π.μ. Υστερα από την πάροδο τριών χρόνων πανδημίας, ελπίζουμε αυτή τη φορά να συναντηθούμε. Προσκαλούμε όλους τους συγχωριανούς να παρευρεθούν.

Για το Δ.Σ.

Ο αντιπρόεδρος
ΘΩΜΑΣ ΚΑΤΟΙΚΟΣ

ο πρόεδρος
ΓΙΩΡΓΟΣ ΒΑΣΙΛΟΥΛΗΣ

Ο Σύνδεσμος των Απανταχού Μορφοβουνιωτών
και η Μορφοβουνιώτικη Φωνή
σας εύχονται χρόνια πολλά & ευτυχισμένο το

2023

Οκτώβρης - Νοέμβρης - Δεκέμβρης 2022
Αριθμός Φύλλου 90
 Τριμηνιαία Περιοδική Έκδοση
 του Συνδέσμου των Απανταχού Μορφοβουνιωτών
Ιδρυτής: Μάρκος Τσούλας

Την εφημερίδα επιμελείται Συντακτική Επιτροπή που την απαρτίζουν τα μέλη του Συνδέσμου των απανταχού Μορφοβουνιωτών

Κωδικός: 214547

Ηλεκτρονικός Σχεδιασμός: Γεώργιος Γέρμανος

Η Μορφοβουνιώτικη Φωνή δέχεται για δημοσίευση πρωτότυπα θέματα με περιεχόμενο επιστημονικό, εγκυκλοπαιδικό, επικαιρότητας, κοινωνικό, ψυχαγωγικό. Δεν επιτρέπεται η δημοσίευση ύλης που αναφέρεται σε προσωπικά θέματα ή περιέχει φράσεις, λέξεις ή εικόνες που μπορούν να προκαλέσουν δυσμενή σχόλια και αντιπαραθέσεις.

Τα δημοσιευμένα κείμενα εκφράζουν απόψεις των συντακτών και όχι απαραίτητα την εφημερίδα και τον Σύνδεσμο.

Ηλεκτρονική Διεύθυνση: morfovuni@yahoo.gr

Ταχυδρομική Διεύθυνση: Αγίας Αναστασίας 5, Περισσός - Νέα Ιωνία, Τ.Κ. 142 32, Αττική
 Τηλέφωνο 210 2522596, Fax 210 2518283

Εκτύπωση: Εκτυπωτική Καρδίτσας ΙΚΕ
 2441020257 - ektgr@otenet.gr

2

Οι Απανταχού Καρδιτσιώτες τίμησαν στην Αθήνα τον Μακαριστό Αρχιεπίσκοπο, Σεραφείμ Τίκα και τον Πρωθυπουργό - Στρατηγό Νικόλαο Πλαστήρα

Με τη δέουσα επισημότητα και με ιδιαίτερη λαμπρότητα, παρουσία του Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Αθηνών & Πάσης Ελλάδος, κ.κ. Ιερωνύμου Β' και των πολιτικών και στρατιωτικών Αρχών της χώρας, ο Σύλλογος των Απανταχού Καρδιτσιωτών τίμησε την περασμένη Κυριακή, 11 Δεκεμβρίου στην Αθήνα τη μνήμη του Μακαριστού Αρχιεπισκόπου Αθηνών και Πάσης Ελλάδος, Κυρού Σεραφείμ Τίκα και του Πρωθυπουργού και Στρατηγού, Νικολάου Πλαστήρα, στους τάφους τους στο Α' Νεκροταφείο Αθηνών.

Τον Μακαριώτατο Αρχιεπίσκοπο και το πλήθος των Καρδιτσιωτών, που προσήλθαν στο Α' Νεκροταφείο Αθηνών παρά τις αντίξοες καιρικές συνθήκες που επικρατούσαν στην πρωτεύουσα, καλωσόρισε εκ μέρους του διοργανωτή Συλλόγου, ο Πρόεδρος του Δ.Σ., κ. Κων/νος Κουσαφής, ο οποίος ευχαρίστησε ιδιαίτερως τον Αρχιεπίσκοπο για την ξεχωριστή τιμή που έκανε με την παρουσία του στην ετήσια επιμνημόσυνη δέηση για τους επιφανείς συμπατριώτες μας. Αναφέρθηκε, επίσης, στη σημασία θεσμοθέτησης της ετήσιας τιμητικής εκδήλωσης όλα αυτά τα χρόνια από τον κεντρικό φορέα των Καρδιτσιωτών για τους δύο σπουδαίους αυτούς Καρδιτσιώτες Άνδρες, που σφράγισαν με την παρουσία τους τη σύγχρονη Ελληνική ιστορία, καταλαμβάνοντας επάξια τα ανώτατα αξιώματα της πολιτικής και θρησκευτικής ηγεσίας της χώρας μας.

Ακολούθησε η επιμνημόσυνη δέηση από τον Μακαριώτατο Αρχιεπίσκοπο Αθηνών & Πάσης Ελλάδος, κ.κ. Ιερώνυμο Β', ο οποίος ήταν εμφανώς συγκινημένος, καθώς τον συνέδεαν ισχυρότατοι δεσμοί με τον Μακαριστό Αρχιεπίσκοπο Σεραφείμ, αφού είχε διατελέσει Αρχιεπίσκοπος της Ιεράς Συνόδου κατά την αρχιεπισκοπική θητεία του τελευταίου.

Τις δέουσες τιμές στους δύο μεγάλους νεκρούς απέδωσαν η εντυπωσιακή 4ομελής Φιλαρμονική του Δήμου Αθηναίων, καθώς και πολυμελές τιμητικό άγημα χορευτών του Πολιτιστικού Συλλόγου Βαθυλακκιωτών Καρδίτσας «Η Αγία Μαρίνα», ενδεδυμένο με παραδοσιακές φορεσιές του κάμπου και του ορεινού όγκου της Καρδίτσας.

Για τη ζωή και το έργο του Πρωθυπουργού-Στρατηγού, Νικολάου Πλαστήρα μίλησε ο Πρόεδρος του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Αθηναίων, κ. Ελευθέριος Σκιαδάς, ο οποίος αναφέρθηκε στο πολυσήμαντο έργο που προσέφερε ο «Μαύρος Καβαλάρης», τόσο με την ιδιότητα του στρατιωτικού όσο και του πολιτικού, με αποκορύφωμα την συμβολή του κατά την Μικρασια-

τική εκστρατεία στην πατρίδα του και στους πρόσφυγες, αλλά και τον συμφιλωτικό του ρόλο στην μετεμφυλιακή εποχή της Ελλάδας. Στο τέλος της ομιλίας του, δήλωσε, ιδιαίτερα συγκινημένος, την περηφάνια του, που η πόλη των Αθηνών έχει δεχθεί στα σπλάχνα της τον «Άξιο της Πατρίδας».

Παρόντες στη δέηση ανάμεσα στο πλήθος των Καρδιτσιωτών ήταν ο Υπουργός Δικαιοσύνης & Βουλευτής Καρδίτσας, Κων. Τσιάρας, ο εκπρόσωπος της Βουλής των Ελλήνων, Βουλευτής Καρδίτσας, Γ. Κωτσός, η εκπρόσωπος του κόμματος «Νέα Δημοκρατία», Βουλευτής Καρδίτσας, Ασ. Σκόνδρα, ο Πρόεδρος του κόμματος «Ενωση Κεντρώων», Βασ. Λεβέντης, ο εκπρόσωπος του Αρχηγού του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Άμυνας, Ταξίαρχος Γ. Ουρουμίδης, ο Δήμαρχος Καρδίτσας, Βασ. Τσιάκος, ο Δήμαρχος Αργιθέας, Αν. Στεργίου, ο Πρόεδρος του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Αθηναίων, Ελ. Σκιαδάς, οι συγγενείς του Μακαριστού Αρχιεπισκόπου Σεραφείμ και του Νικολάου Πλαστήρα, καθώς και πλήθος εκπροσώπων Καρδιτσιωτικών και Θεσσαλικών σωματείων.

Εγγραφους χαιρετισμούς για την εκδήλωση απέστειλαν ο Δήμαρχος Λίμνης Πλαστήρα, Παν. Νάνος και ο Πολιτιστικός Σύλλογος Σοφαδιτών Ν. Μαγνησίας.

Στεφάνια κατέθεσαν, πέραν του διοργανωτή Συλλόγου των Απανταχού Καρδιτσιωτών, στον τάφο του Μακαριστού Αρχιεπισκόπου Σεραφείμ: ο Υπουργός Δικαιοσύνης, ο εκπρόσωπος της Βουλής των Ελλήνων, το κόμμα «Νέα Δημοκρατία», ο Δήμαρχος Καρδίτσας, ο εκπρόσωπος του Δημάρχου Αθηναίων, ο Πανελληνιος Σύνδεσμος Αποφοίτων Ιεροδιδασκαλείου Βελλάς, ο Σύλλογος Σοφαδιτών Αθηνών, ο Σύλλογος Απανταχού Μαυροματιανών Καρδίτσας «Ο Καραϊσκάκης», ο

Σύλλογος Θεσσαλών Παπάγου & Βορείων Προαστίων και η Εταιρεία Θεσσαλικών Μελετών. Στον τάφο του Νικολάου Πλαστήρα κατέθεσαν στεφάνια: ο Υπουργός Δικαιοσύνης, ο εκπρόσωπος της Βουλής των Ελλήνων, το κόμμα «Νέα Δημοκρατία», ο εκπρόσωπος του Αρχηγού Γ.Ε.ΕΘ.Α., ο εκπρόσωπος του Περιφερειάρχη Αττικής, ο Δήμαρχος Καρδίτσας, ο εκπρόσωπος του Δημάρχου Αθηναίων, η Ένωση Μεσσηνολιτών Αθήνας, ο Σύλλογος Απανταχού Μαυροματιανών Καρδίτσας «Ο Καραϊσκάκης», ο Σύλλογος Θεσσαλών Ηλιούπολης «Νικ. Πλαστήρας», η Εταιρεία Θεσσαλικών Μελετών και ο Σύλλογος Θεσσαλών Παπάγου & Βορείων Προαστίων.

Μετά το πέρας της εκδήλωσης, δεν πραγματοποιήθηκε η καθιερωμένη δεξίωση που παραθέτει κάθε χρόνο ο διοργανωτής Σύλλογος των Απανταχού Καρδιτσιωτών, για την αποφυγή εξάπλωσης του covid-19, ωστόσο οι παρευρεθέντες Καρδιτσιώτες είχαν την ευκαιρία να συνομιλήσουν και να λάβουν την ευλογία του Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου αλλά και να μιλήσουν μεταξύ τους για τα θέματα του Συλλόγου και της Καρδίτσας και να ανταλλάξουν ευχές για τις εορτές των Χριστουγέννων.

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ
 ΕΚ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ ΚΑΤΑΓΟΜΕΝΩΝ

ΠΕΤΑΕΙ Η ΕΓΓΟΝΗ ΤΟΥ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ ΝΑΝΟΥ

Η Αναστασία, αθλήτρια του αθλητικού συλλόγου «οι κόνδορες» κατάφερε να πάρει το ασημένιο μετάλλιο στο πανελλήνιο κύπελλο έγχρωμων και μαύρων ζωνών που έγινε στο Λουτράκι στις 26/11/2022 σε

μια από τις πιο δύσκολες κατηγορίες.

Μπράβο και στον αδερφό της Δημήτρη για την τρίτη θέση και το χάλκινο μετάλλιο στο kumite.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

Απώλειες

Στις 30 Οκτωβρίου 2022 έφυγε από κοντά μας η αγαπητή σε όλους Ζωίτσα, χήρα Αλεξάνδρου, Κατσίκια. Στη μνήμη της η κόρη της Βαγγελίτσα προσφέρει στο Σύλλογο το ποσό των 150 ευρώ.

Ακόμα, έφυγαν από κοντά μας η Καφεντζή Γιαννούλα και ο Νάνος Βασίλειος.

Θερμά συλλυπητήρια στις οικογένειές τους.

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Σύνδεσμος Μαγνησίας

Νάνου Αβραμίδου Βάσω 25
 Νάνου Αλεξίου Μαργαρίτα 25
 Ρεφενές Ηλίας του Φώτη 20
 Ρεφενές Γιάννης του Φώτη 20

Σύνδεσμος Αθηνάς

Αποστόλου Γιούλα, Αθήνα 30
 Γαλανούλης Αλέξης, Λάρισα 30
 Ευαγγέλου Θωμάς, Αθήνα 30
 Καλαντζής Χρ. Σωτήρης 50
 Κατσακιώρης Δημήτριος, Φάρσαλα 20
 Κυριαζής Σωτήρης, Αθήνα 20
 Κυριαζής Σπύρος, Αθήνα 25
 Λαγός Χρήστος, Αθήνα 20
 Μαστραπάς Χριστόδουλος, Αθήνα 30
 Μαυραντζά Ευτυχία, Καρδίτσα 50
 Νασιάκος Θωμάς, Αθήνα 20

Σανιδάς Απ. Γιώργος, Χαλκίδα 50
 Σκούφη Αλέκα, Αθήνα 50
 Σταφυλά Ισμήνη, Ελευσίνα 50
 Τσιρογιάννη Αικατερίνη, Αθήνα 40
 Τουλιάς Θωμάς, Φλώρινα 30

ΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ ΣΑΣ ΣΤΗΝ ΤΡΑΠΕΖΑ ALPHA BANK ΣΤΟΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟ ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΜΕ IBAN GR 460140 3610 3610 0200 2012 249. Να συμπληρώνετε απαραίτητα το ονοματεπώνυμό σας.

ΔΙΑΦΗΜΙΖΟΜΕΝΟΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΕΣ

Παρακαλούμε τους διαφημιζόμενους επαγγελματίες να συνδράμουν στην έκδοση της εφημερίδας στον λογαριασμό με αριθμό IBAN GR 46 0140 3610 3610 0200 2012 249

ΤΡΑΠΕΖΑ ALPHA BANK

ΚΡΕΟΠΩΛΕΙΟ ΤΑ ΑΓΡΑΦΑ

Αποστόλης Δ. Καπερώνης
 Μεσσηνολίτικα λουκάνικα με πράσο
 Τμώλου και Γρηγορίου Ε' 74
 Βύρωνα
 Τηλ.: 210 76 66 375
 Οικ.: 210 76 59 336 & 210 76 61 713

Προμηθέας
 Ο.ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ, ΟΤΑΝ ΤΟ ΘΕΛΕΤΕ

ΣΧΟΛΙΚΑ | ΧΑΡΤΙΚΑ | ΒΙΒΛΙΑ | ΤΣΑΝΤΕΣ | ΕΙΔΗ ΓΡΑΦΕΙΟΥ | ΕΠΟΧΙΚΑ | ΔΩΡΑ | ΑΝΑΛΩΣΙΜΑ Η/Υ & ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΜΗΧΑΝΩΝ
 Ι. ΚΟΡΟΜΠΙΛΗΣ & ΣΙΑ Ο.Ε. - ΝΕΑ ΑΓΟΡΑ - ΚΑΡΔΙΤΣΑ - 2441025226 - info.epromitheas@gmail.com - www.e-promitheas.gr

Κοινωνική διαβούλευση για δημιουργία Μνημείου Εθνικής Συμφιλίωσης στο Βουνέσι

Συνέχεια από το εξώφυλλο

Καταθέτουμε τα ονόματα νεκρών του Εμφυλίου στην κρίση και στην μνήμη όλων. Απευθύνουμε προσκλητήριο μνήμης για να μην ξεχαστούν ονόματα πεσόντων και παρακαλούμε να συζητηθεί είτε δημόσια είτε ιδιωτικά για να μην λησμονήσουμε και αδικήσουμε κάποιον.

Οι νεκροί του Εμφυλίου στο Βουνέσι έχουν ως εξής:

1943

Βιλαέτης Δημήτριος
Μάργαρης Κ.
Τσιχλάκης Γιώργος
Γορδίου Μαρία
Σκούφης Μάρκος

1945-1949

Βασιλούλης Κωνσταντίνος
Γιαννάκος Γιάννης
Γάτος Ηλίας
Γιαννάκος Γιώργος
Γιαννάκος Κωνσταντίνος
Γιαννάκος Φώτης
Γόρδιος Απόστολος
Γόρδιος Βάιος
Γόρδιος Δημήτριος
Γόρδιος Θωμάς
Διαμαντάκος Βασίλειος
Ζαχαρή Αγορούλα
Καλαντζής Κωνσταντίνος
Καραθάνος Δημήτριος
Καραθάνος Θωμάς
Κατοίκος Κ. Δημήτρης

Κατοίκος Φώτης
Κατσακιώρης Θωμάς
Κατσιγιάννης Γιώργος
Κατσικας Βασίλειος
Κατσικας Στέφανος
Καφαντάρης Κώστας (Νικηταράς)
Καφεντζής Γιώργος
Καφεντζής Κ. Ευάγγελος
Καφεντζής Σ. Ευάγγελος
Καφεντζής Σεραφείμ
Κοτοπούλης Απόστολος
Κοντοστέργιος Βασίλης
Κουτίνος Σεραφείμ
Κυριαζής Αριστείδης
Κυριαζής Κωνσταντίνος
Κυρίτσης Κων/νος
Κυρίτσης Στέφανος
Λατίνος Γιώργος
Μανώλης Αλέκος
Νάνος Αντώνιος
Πανταζής Βασίλειος
Πλαστήρας Βασίλειος
Πολύζος Αριστείδης
Πουρδαλής Χριστόφορος
Ρεφενές Μάρκος
Σακελλαρίου Ευάγγελος
Σακελλαρίου Κυριάκος
Σανιδάς Δημήτριος
Σταμογιώργος Δημήτριος
Τουλιάς Θωμάς
Τσάβαλου Ολυμπία
Τσαντούλας Βασίλης
Τσιαντούλας Δήμος
Τσιαντούλας Ιωάννης
Τσιμογιάννης Κώστας
Τσούλας Νικόλαος
Τσούλας Παισιανίας
Φασλής Απόστολος

1967

Καλαντζής Χρήστος

ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΜΝΗΜΕΙΟΥ: Προτείνουμε να τοποθετηθεί στην είσοδο του χωριού, επάνω από το Αστυνομικό Τμήμα, στο πλάτωμα. Η μηχανικός κ. Θέη Κανδύλα έχει μελετήσει την μετατροπή του χώρου σε μικρή πλατεία. Ο χώρος επιλέχθηκε διότι συγκεντρώνει τα περισσότερα πλεονεκτήματα: είναι σχετικά κοντά στην πλατεία, έχει εύκολη και ξεκούραστη πρόσβαση, γειννιάζει με το Μουσείο Πλαστήρα, περπατά πολύς κόσμος το καλοκαίρι, τον προτιμούν τα νέα παιδιά, έχει εξαιρετική θέα στον κάμπο, δημιουργεί ισοδύναμο αντιστάθμισμα και αναβαθμίζει την ανατολική πλευρά του χωριού, αναδεικνύει την έννοια της Εθνικής Συμφιλίωσης, κ.α.

Το μνημείο προτείνεται να κτιστεί με ντόπια πέτρα, (παρόμοια με αυτή της πλατείας), στο μέσο του μνημείου θα υπάρχει εσοχή, εντός της οποίας θα εντοιχιστεί μοναδικό πέτρινο. Πρόκειται για αληθινό μνημείο της Φύσης, ένα ειδικό απολίθωμα οστών εκατοντάδων χιλιάδων ετών, με χρωματισμούς όπου αρμονικά ισορροπούν το κίτρινο και μαύρο χρώμα, αληθινό έργο Τέχνης. Στο κάτω μέρος (αριστερά και δεξιά) συμμετρικά 4 μαρμαρίνες πλάκες με τα ονόματα νεκρών με απόλυτη αλφαβητική σειρά με τα ονόματα των νεκρών του 1943, 1944 – 1949 – 1967. Στην μία πλευρά θα είναι η Ελληνική σημαία με παρτέρι από τριανταφυλλιές όλων των χρωμάτων, με προφανή συμβολισμό στον σεβασμό των διαφορετικών απόψεων και ιδεών. Στην άλλη πλευρά μία πέτρα που ομοιάζει με ανθρώπινο σώμα ξαπλωμένο και ένα κυπαρίσι στην άκρη.

Ελπίζουμε ότι η κοινωνική διαβούλευση θα συμβάλλει στην ολοκληρωμένη παρουσίαση ενός έργου, χωρίς παραλείψεις ονομάτων, με την μέγιστη δυνατή αισθητική αλλά και με την κοινωνική αποδοχή μιας πρότασης που έρχεται να συμβάλει στην διάσωση της ιστορικής μνήμης, στην ανάδειξη της Εθνικής Συμφιλίωσης και Ομοψυχίας. Για κάθε επικοινωνία, προτάσεις, ιδέες, στο προσωπικό μου τηλέφωνο 6977783314 και στο email: panagiotisnanos62@gmail.com

Τέλος, ευχής έργο θα ήταν η ανέγερση του μνημείου να αποτελέσει συλλογικό έργο όλων των Βουνεσιωτών, ακριβώς για να συμβολίζει την ομοψυχία και την διάθεση υπέρβασης του Παρελθόντος. Προπαντός να σηματοδοτήσει την μετάβαση σε μια νέα εποχή, απαλλαγμένη από τα μίσση και τα λάθη του παρελθόντος. Ως δημοτική αρχή είμαστε ανοιχτοί σε ιδέες και προτάσεις.

ΝΕΑ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΜΟΡΦΟΒΟΥΝΙΩΤΩΝ Ν. ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ

ΕΚΔΗΛΩΣΗ

Την Παρασκευή 4 Νοεμβρίου 2022 στην αίθουσα εκδηλώσεων του Ξενοδοχείου ΠΑΡΚ πραγματοποιήθηκε με μεγάλη επιτυχία εκδήλωση για την παρουσίαση του βιβλίου του συγγραφέα μας Δημάρχου και συγγραφέα Παναγιώτη Νάννου «ΑΓΙΑ ΘΑΛΑΣΣΑ». Την εκδήλωση οργάνωσαν οι εκδόσεις Ελληνικά Γράμματα και το βιβλιοπωλείο Πένα του Βόλου σε συνεργασία με τους Συλλόγους Μορφοβουνιωτών και Κερασιωτών Μαγνησίας.

Για το βιβλίο μίλησαν ο κ. Χρήστος Τριαντόπουλος, υπευθυνός παρά τω πρωθυπουργώ, ο κ. Β. Δ. Αναγνωστόπουλος, συγγραφέας, ομότιμος καθηγητής του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, η κ. Μαριάννα Δώδου, ποιήτρια, δρ. πολιτικός μηχανικός και δρ. φιλοσοφίας και ο συγγραφέας. Την παρουσίαση συντόνισε η δημοσιογράφος κ. Ροσάνα Πώποτα.

Στην κατάμεστη από κόσμο αίθουσα εκδηλώσεων παρευρέθηκαν και πολλοί συγγραφέες μας.

Ευχόμαστε να είναι καλοτάξιδο το βιβλίο όπως και να μας δοθεί η ευκαιρία να συμμετέχουμε σε ανάλογες εκδηλώσεις και στο μέλλον.

ΤΟ ΔΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

ΧΟΡΕΥΤΙΚΟ

Κάθε Δευτέρα στις 7:30 μ.μ. και στα γραφεία του συλλόγου μας λειτουργεί το χορευτικό μας με τη συμμετοχή χωριανών και φίλων του χωριού μας.

Καλούμε όσους από τους συγγραφέες επιθυμούν να συμμετέχουν να έρθουν στα γραφεία μας την καθορισμένη ώρα και ημέρα.

Επί τω έργω (δεξιά!)
ΤΟ ΔΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

ΕΥΧΕΣ

Το ΔΣ του Συλλόγου εύχεται στους Απανταχού Βουνεσιώτες ΚΑΛΕΣ ΓΙΟΡΤΕΣ & ΚΑΙ ΕΥΤΥΧΙΣΜΕΝΟ ΤΟ ΝΕΟ ΕΤΟΣ!

Είθε το νέο έτος να φέρει σε όλους προσωπική και οικογενειακή υγεία και ευτυχία!

ΚΟΠΗ ΠΙΤΑΣ

Την Κυριακή 22 Ιανουαρίου 2023 και ώρα 11:00 π.μ. θα πραγματοποιηθεί η κοπή της Πρωτοχρονιάτικης πίτας του Συλλόγου μας στο Καφέ EVENOS Ιωλκού και Στρ. Μακρυγιάννη (ακριβώς δίπλα στον Γυμναστικό Σύλλογο Βόλου). Θα περιμένουμε όλους τους συγγραφέες μας με μεγάλη χαρά και ανυπομονησία, αφού μας δίνεται η ευκαιρία να συναντηθούμε από κοντά μετά από πολύ καιρό λόγω της πανδημίας.

ΤΟ ΔΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

ΥΠΕΝΘΥΜΙΣΗ

Υπενθυμίζουμε ότι όσοι Βουνεσιώτες του Βόλου επιθυμούν να επικοινωνήσουν με τον Σύλλογο μπορούν να απευθύνονται στα τηλέφωνα:

6974785222 – Σταμογιώργος Ηλίας
6977680825 – Βασιλούλης Κων/νος
6979506161 – Κατσακιώρη Σοφία

ΤΟ ΜΟΡΦΟΒΟΥΝΙ ΤΗΣ ΛΙΜΝΗΣ ΠΛΑΣΤΗΡΑ

Αυτοδιοικητική και πληθυσμιακή πορεία, και οι μετονομασίες του οικισμού αυτού, από την απελευθέρωση (1881) μέχρι σήμερα.

Ερευνα του γεωπόνου Κώστα Μπρούζα Αντί προλόγου

Είναι γνωστό ότι πολλά ονόματα οικισμών δεν έχουν καταχωρηθεί ορθά στα ΦΕΚ και σε άλλα δημόσια έγγραφα. Σε πολλές περιπτώσεις η γραφή τους δεν αποδίδεται γραμματικώς ορθά και δεν συνάδει με την πραγματική έννοια των τοπωνυμίων. Στα ίδια ή σε διαφορετικά ΦΕΚ συμβαίνει οι οικισμοί να αναφέρονται άλλοτε ως χωρία και άλλοτε ως συνοικισμοί ή οικισμοί και τα ονόματά τους, πολλές φορές, να είναι διαφορετικά γραμμένα χωρίς επαρκή αιτιολόγηση.

Τα λάθη αυτά, ή οι παραλείψεις, κατά τη γνώμη μου, οφείλονται στον γραφικό χαρακτήρα του εκάστοτε γραμματέα της Κοινότητας. Πράγμα, εν πολλοίς, δικαιολογημένο και αναπόφευκτο κατά τα πρώτα χρόνια της ίδρυσης και μετέπειτα επέκτασης του ελληνικού κράτους που είχε ως συνέπεια να παρατηρούνται αβλεψίες, παροράματα και ορθογραφικά λάθη που πιθανόν να μην μπορούσαν ν' αποφύγουν οι διορθωτές των δοκιμίων.

Μετά την απογραφή του 1940 άρχισε, σταδιακά, να αποκαθίσταται με νεότερα ή διορθωτικά ΦΕΚ η ορθή γραφή των ονομάτων των οικισμών με την ορθή απόδοση ως προς το γένος, τις καταλήξεις και την ορθογραφία τους.

Κατά τη μεταγραφή, καταγράφηκαν εδώ, αυτούσια ή σε εισαγωγικά τα «λανθασμένα» οικωνύμια, και σε ορισμένες περιπτώσεις ολόκληρες παράγραφοι όπως αυτά είχαν τυπωθεί. Στην παρούσα έρευνα παρουσιάζεται το *Μορφοβούνι* (παλιά ονομασία *Βουνέσι*) γνωστό και δημοφιλή οικισμό και πατρίδα του μεγάλου στρατιωτικού και πολιτικού ηγέτη Νικολάου Πλαστήρα. Γενέτειρα γη και άλλων επιφανών ανδρών όπως ο, διεθνούς φήμης, συγγραφέας Αντώνης Σαμαράκης, ο παγκοσμίως γνωστός ζωγράφος Δημήτρης Γιολλάσης, αλλά και πολλών άλλων ανθρώπων των γραμμάτων και των επιστημών.

Επίσης, σημειώνουμε εδώ ότι κάτω από την αναφορά της κάθε απογραφής σημειώνεται και ο πληθυσμός του διπλανού οικισμού του Μεσενικόλα ο οποίος είναι και εκείνος ένας αξιολογότερος οικισμός, ιδιαίτερα στον τομέα των γραμμάτων και της συλλογικής οργάνωσης.

ΤΟ ΜΟΡΦΟΒΟΥΝΙ

Ετος 1881

Στην απογραφή του 1881 αναφέρεται ως χωρίον με το όνομα **Βουνέσι** (χωρίς άρθρο) με 773 κατοίκους (396 άρρενες και 377 θήλειες) υπαγόμενο στο «Τμήμα Καρδίτσης δικαιοδοσίας του εν Τρικάλους Β. Επιτρόπου» (ΦΕΚ 112Α/27.11.1881).

Μεσενικόλας 961 κάτοικοι.

Ετος 1882

Για τη διοίκηση του νομού Τρικάλων και των επαρχιών Καλαμπάκας και Καρδίτσης, συνίστανται Νομαρχία στα Τρίκαλα και Επαρχία στην Καλαμπάκα και Καρδίτσα (ΦΕΚ 17Α/24.3.1882).

Ετος 1883

Ο οικισμός με το όνομα **Βουνέσι** (χωρίς άρθρο) υπάγεται στον Δήμο Νευροπόλεως (με πρωτεύουσα τον Μεσενικόλα), της επαρχίας Καρδίτσης, του νομού Τρικάλων (ΦΕΚ 126Α/2.4.1883).

Ετος 1887

«Η εις επαρχίας διαίρεσις του Κράτους καταργείται, οι δε νομοί διοικούνται αμέσως υπό των νομαρχών» (ΦΕΚ 216Α/7.8.1887).

Ετος 1889

Στην απογραφή του 1889 αναφέρεται ως χωρίον με το όνομα Βουνέσιον (χωρίς άρθρο) με 872 κατοίκους (454 άρρενες και 418 θήλειες) υπαγόμενο στον Δήμο Νευροπόλεως, του νομού Τρικάλων (Σ.Τ.Ε.: Απογραφή 15-16 Απριλίου 1889).

Μεσενικόλας 1081 κάτοικοι.

Ετος 1891

Με τον νόμο ΑΝΟΧ/1.1.1891 επαναφέρε-

ται η Επαρχιακή διοίκηση (ΦΕΚ 122Α/2.5.1891).

Ετος 1896

Στην απογραφή του 1896 αναφέρεται ως χωρίον με το όνομα **Βουνέσιον** (χωρίς άρθρο) με 1096 κατοίκους (584 άρρενες και 512 θήλειες) υπαγόμενο στον Δήμο Νευροπόλεως, της επαρχίας Καρδίτσης, του νομού Τρικάλων (ΤΔΟΣ.: Απογραφή 5-6 Οκτωβρίου 1896).

Μεσενικόλας 1188 κάτοικοι.

Ετος 1899

Το κράτος διαιρείται διοικητικά σε είκοσι έξι νομούς.

Συνίσταται νομός Καρδίτσης αποτελούμενος από την επαρχία Καρδίτσης ΦΕΚ 136Α/8.7.1899).

Ετος 1907

Στην απογραφή του 1907 αναφέρεται ως χωρίον με το όνομα **Βουνέσιον** (χωρίς άρθρο) με 1168 κατοίκους (613 άρρενες, 555 θήλειες) υπαγόμενο στον Δήμο Νευροπόλεως (αντί Νευροπόλεως), της επαρχίας Καρδίτσης, του νομού Καρδίτσης (ΦΕΚ 28Α/08.2.1908 Απογραφής 27.10.1907).

Μεσενικόλας 1364 κάτοικοι.

Ετος 1909

Το κράτος διαιρείται διοικητικά σε δέκα έξι νομούς.

Ο νομός Καρδίτσης συνιστά εκ νέου επαρχία του νομού Τρικάλων (ΦΕΚ 282Α/4.12.1909).

Ετος 1912

Αναγνωρίζεται σε κοινότητα συνοικισμός (αντί οικισμός) **Βουνέσι** (αντί Βουνέσι ή Βουνέσιον) στον νομό Τρικάλων, επειδή έχει πάνω από 300 κατοίκους και σχολείο στοιχειώδους εκπαίδευσης (ΦΕΚ 261Α/31.8.1912).

Ετος 1920

Στην απογραφή του 1920 αναφέρεται ως χωρίον με το όνομα Βουνέσι (αντί Βουνέσι, χωρίς άρθρο) με 1291 κατοίκους (702 άρρενες και 589 θήλειες) υπαγόμενο στην Κοινότητα Βουνεσίου, της επαρχίας Καρδίτσης, του νομού Τρικάλων (ΦΕΚ 244Α/27.12.1921. Απογραφή 18.12.1920).

Μεσενικόλας 1462 κάτοικοι.

Ετος 1928

«Η κοινότης "Βουνέσι" μετονομάζεται εις "**κοινότητα Μορφοβουνίου**" και ο ομώνυμος αυτή συνοικισμός "Βουνέσι" εις "**Μορφοβούνι**"» (ΦΕΚ 81Α/14.5.1928).

Στην απογραφή του 1928 αναφέρεται ως χωρίον με το όνομα **Μορφοβούνι** (χωρίς άρθρο) με 1354 κατοίκους (704 άρρενες και 650 θήλειες) υπαγόμενο στην Κοινότητα Μορφοβουνίου της επαρχίας Καρδίτσης του νομού Τρικάλων (ΓΣΥΕ: Απογραφή 15-16 Μαΐου 1928).

Μεσενικόλας 1528 κάτοικοι.

Ετος 1940

Στην απογραφή του 1940 αναφέρεται ως χωρίον με το όνομα **Μορφοβούνιον** με 1553 κατοίκους (769 άρρενες και 784 θήλειες) υπαγόμενο στην Κοινότητα Μορφοβουνίου, της επαρχίας Καρδίτσης, του νομού Τρικάλων (ΓΣΥΕ: Απογραφή 16.10.1940, έκδοση 1950).

Ο Μεσενικόλας 1450 κάτοικοι.

Η Μονή Κορώνης 16 (11 άρρενες και 5 θήλειες) κάτοικοι.

Ετος 1944

«Ιδρύεται **Νομός Καρδίτσης**, αποτελούμενος εκ της ομώνυμου επαρχίας αποσπασμένης του Νομού Τρικάλων» (ΦΕΚ 82Α/13.4.1944).

Η Κοινότητα Μορφοβουνίου αποσπάται από τον νομό Τρικάλων στον νομό Καρδίτσης.

Ετος 1951

Στην απογραφή του 1951 αναφέρεται ως χωρίον με το όνομα **Μορφοβούνιον** με 1368 κατοίκους υπαγόμενο στην Κοινότητα Μορφοβουνίου, της επαρχίας Καρδίτσης, του νομού Καρδίτσης (ΕΣΥΕ: Απογραφή 7.4.1951).

Ο Μεσενικόλας 1034 κάτοικοι.

Η Μονή Κορώνης 4 κάτοικοι.

Ετος 1961

Στην απογραφή του 1961 αναφέρεται ως χωρίον με το όνομα **Μορφοβούνιον** με 1412 κατοίκους υπαγόμενο στην Κοινότητα Μορφοβουνίου, της επαρχίας Καρδίτσης, του νομού Καρδίτσης (ΦΕΚ 16Β/19.1.1962 Απογραφής 19.3.1961).

Ο Μεσενικόλας 1018 κάτοικοι.

Η Μονή Κορώνης 3 κάτοικοι.

Ετος 1971

Στην απογραφή του 1971 αναφέρεται ως οικισμός με το όνομα **Μορφοβούνιον**

με 1149 κατοίκους υπαγόμενο στην Κοινότητα Μορφοβουνίου, της επαρχίας Καρδίτσης, του νομού Καρδίτσης (ΦΕΚ 225Β/14.3.1972 Απογραφής 14.3.1971).

Ο Μεσενικόλας 831 κάτοικοι.

Η Μονή Κορώνης 3 κάτοικοι.

Ετος 1981

Στην απογραφή του 1981 αναφέρεται και πάλι ως οικισμός με το όνομα **Μορφοβούνιον** με 1138 κατοίκους υπαγόμενο στην Κοινότητα Μορφοβουνίου της επαρχίας Καρδίτσης του νομού Καρδίτσης (ΦΕΚ 370Β/14.6.1982. Απογραφή 5.4.1981).

Ο Μεσενικόλας 924 κάτοικοι.

Η Μονή Κορώνης 3 κάτοικοι.

Ετος 1991

Στην απογραφή του 1991 αναφέρεται συνεχώς πια, ως οικισμός με το όνομα **Μορφοβούνιον** με 844 κατοίκους υπαγόμενο στην κοινότητα Μορφοβουνίου, της επαρχίας Καρδίτσης, του νομού Καρδίτσης (ΦΕΚ 882Β/6.12.1993. Απογραφή 17 Μαρτίου 1991).

Ο Μεσενικόλας 674 κάτοικοι.

Η Μονή Κορώνης 5 κάτοικοι.

Ετος 1997

Ο οικισμός **Μορφοβούνιον** αποσπάται από την Κοινότητα του Μορφοβουνίου (η οποία καταργείται με τον νόμο Καποδίστριας, όπως όλης της χώρας) και προσαρτάται στον συνιστάμενο **Δήμο Πλαστήρα** του νομού Καρδίτσης με έδρα το Μορφοβούνιον (ΦΕΚ 244Α /4.12.1997).

Ετος 2001

Στην απογραφή του 2001 αναφέρεται ως οικισμός με το όνομα **Μορφοβούνιον** με 1139 κατοίκους, αποτελώντας Δημοτικό Διαμέρισμα Μορφοβουνίου του Δήμου Πλαστήρα, ου νομού Καρδίτσης (ΦΕΚ 715Β /12.6.2002. Απογραφή 18.3.2001).

Μ' αυτή την απογραφή, αναγνωρίζεται ο οικισμός **τα Ράζια** με 65 κατοίκους προσαρτώμενος στο Δημοτικό Διαμέρισμα Μορφοβουνίου.

Ο Μεσενικόλας 742 κάτοικοι.

Η Μονή Κορώνης 3 κάτοικοι.

Ετος 2006

Το Δημοτικό Διαμέρισμα Μορφοβουνίου ονομάζεται Τοπικό Διαμέρισμα Μορφοβουνίου του Δήμου Πλαστήρα, του νομού Καρδίτσης, σύμφωνα με το ΦΕΚ 114Α/8.6.2006.

Ετος 2010

Ο Δήμος Πλαστήρα καταργείται και υπάγεται στον νεοσυσταθέντα διευρυμένο Δήμο Λίμνης Πλαστήρα (έδρα το Μορφοβούνιον) του νομού Καρδίτσης, χαρακτηριζόμενος ως ορεινός (ΦΕΚ 87Α/7.6.2010).

Το Μορφοβούνιον σύμφωνα με το νεότερο ΦΕΚ 1292Β/11.8.2010 υπάγεται στην Τοπική Κοινότητα Μορφοβουνίου (πρώην Τοπικού Διαμερίσματος Μορφοβουνίου), της Δημοτικής Ενότητας Πλαστήρα, του Δήμου Λίμνης Πλαστήρα, της Περιφερειακής Ενότητας Καρδίτσας (όπως αποκαλείται πλέον ο νομός της Καρδίτσας).

Ετος 2011

Στην απογραφή του 2011 αναφέρεται ως οικισμός με το όνομα **Μορφοβούνιον** με 971 κατοίκους (ΦΕΚ 699Β/20.3.2014. Απογραφή 9.5.2011) υπαγόμενο, σύμφωνα με τα ΦΕΚ 87Α/7.6.2010 και 1292Β/11.8.2010, στην Τοπική Κοινότητα Μορφοβουνίου, της Δημοτικής Ενότητας Πλαστήρα, του Δήμου Λίμνης Πλαστήρα, της ΠΕ Καρδίτσας.

Μ' αυτή την απογραφή, αναγνωρίζεται ο οικισμός **η Ραχωβίτσα** με 53 κατοίκους προσαρτώμενος στην Τοπική Κοινότητα Μορφοβουνίου. **Η Ράζια** 57 κάτοικοι.

Ο Μεσενικόλας 853 κάτοικοι.

Η Μονή Κορώνης 8 κάτοικοι.

Ετος 2019

Η Τοπική Κοινότητα Μορφοβουνίου, της Δημοτικής Ενότητας Πλαστήρα, του Δήμου Λίμνης Πλαστήρα, της ΠΕ Καρδίτσας, στην οποία υπάγεται ο οικισμός **Μορφοβούνιον**, αποκαλείται πλέον Κοινότητα Μορφοβουνίου σύμφωνα με το ΦΕΚ 1327Α/19.4.2019.

Ερευνα-σύνταξη:

Κων/νος Μπρούζας Γεωπόνος

Τηλ. 6938803276

E-mail: mprouzas@hotmail.com

(Ο κ. Μπρούζας ζει στη Λάρισα όπου διάβασε τυχαία την εφημερίδα μας και αφού εκφράστηκε με τα καλύτερα λόγια για την ποιότητά της, μας έστειλε να δημοσιεύσουμε το παραπάνω άρθρο).

Ο ΒΟΥΝΕΣΙΩΤΗΣ ΚΩΣΤΑΣ ΚΑΤΟΙΚΟΣ ΣΤΗΝ Α' ΕΘΝΙΚΗ

Ο Κωνσταντίνος Κατοίκος γιός του Γιώργου Κατοίκου και εγγονός του Κώστα Κατοίκου και της Αφρούδως, ένα παιδί του χωριού μας, ξεκινώντας πριν χρόνια την διαιτησία από τις χαμηλές κατηγορίες της ΕΠΣ (Ενωση Ποδοσφαιρικών Σωματείων) Αθηνών, είχε ως στόχο την ανέλιξη του στις επαγγελματικές κατηγορίες. Η σεμνότητα, η ταπεινότητα του Κωνσταντίνου καθώς και η επίμονή του για να κατακτήσει τους στόχους του ήταν τα βασικά συστατικά της επιτυχίας του.

Αναλυτικότερα, μετά από πολύ προσπάθεια κι αρκετά χρόνια στις ερασιτεχνικές κατηγορίες κατάφερε να πραγματοποιήσει το όνειρο του. Πριν γίνει διαιτητής στην Α' εθνική είχε σφυρίξει αρκετούς αγώνες στα πρωταθλήματα της Β' και Γ' εθνικής καθώς εκεί βρισκόνταν για 5 χρόνια περίπου.

Στη συνέχεια, ο πρώτος αγώνας του Κωνσταντίνου ως Α' διαιτητής στο πρωτάθλημα της Super League ήταν την αγωνιστική περίοδο 2021-2022 σε αγώνα play out μεταξύ του Αστέρη Τρίπολης εναντίον του Απόλλων Σμύρνης. Το ματς αυτό έγινε εφελτήριο κι ορόσημο για τον ίδιο μετά την εξαιρετική παρουσία που είχε και γι' αυτό φέτος ήδη τα αρμόδια όργανα της Ελληνικής διαιτησίας του έδωσαν την ευκαιρία να σφυρίξει ως πρώτος διαιτητής στους αγώνες μεταξύ Παναθηναϊκού-Βόλου και ΟΦΗ-Ιωνικού. Σε αυτούς τους αγώνες είχε εξαιρετική παρουσία και γι' αυτό το μέλλον του ανήκει καθώς απώτερος στόχος του είναι να εδραιωθεί στην Α' Εθνική αλλά και να σφυρίξει αγώνες στο κορυφαίο επίπεδο του ευρωπαϊκού ποδοσφαίρου.

Κωστάκη, πολλά συγχαρητήρια να είσαι υγιής και είμαστε βέβαιοι με το ήθος που σε διακρίνει θα καταφέρεις να σταθείς στην κορυφή και να κάνεις υπερήφανους όλους τους Βουνεσιώτες.

Σπύρος & Γιώργος Κοντοστέργιος

ΑΝΑΚΗΡΥΞΗ ΜΑΡΤΥΡΙΚΟΥ ΔΗΜΟΥ ΛΙΜΝΗΣ ΠΛΑΣΤΗΡΑ 8ο ΧΡΟΝΙΑ ΜΕΤΑ

Το 2023 συμπληρώνονται 80 χρόνια από την καταστροφή των χωριών του Δήμου Λίμνης Πλαστήρα από τους Ιταλούς και Γερμανούς κατακτητές. Δυστυχώς στο «Μαύρο 1943», εκτός από το κάψιμο, συνέβησαν και άλλα σκληρά ιστορικά γεγονότα, τα οποία θα αναδειχθούν το 2023 από το Δήμο, ως εξής:

1. Βομβαρδισμός του Βουνεσίου (Μάρτης 1943) από Ιταλικό πολεμικό αεροπλάνο, με 2 νεκρούς, πολλούς τραυματίες και γκρεμισμένα σπίτια.
2. Κάψιμο των χωριών Βουνέσι και Μεσενικόλα (Ιούνιος 1943) από τους Ιταλούς, με εκτελέσεις αμάχων.
3. Κάψιμο σχεδόν όλων των χωριών της Νευρόπολης από τους Γερμανούς (Νοέμβρης - Δεκέμβρης 1943) με εκτελέσεις αμάχων.
4. Αφοπλισμός Κωστόπουλου - Σαράφη στο Βουνέσι, με τρεις νεκρούς άντρες, προοίμιο του Ελληνικού Εμφυλίου που ακολούθησε.

5. Ανάδειξη ενός σχετικά άγνωστου εγκλήματος πολέμου με θύματα πάνω από 1.000 Ιταλούς αιχμάλωτους της Μεραρχίας Πινερόλο, οι οποίοι πέθαναν στη Νεραΐδα τον χειμώνα του 1943.

6. Ανάδειξη του μεγαλείου Ψυχής των Αγραφιωτών προγόνων μας, ίσως είναι από τα μοναδικά παραδείγματα στον κόσμο, οι κατεστραμμένοι να περιθάλπουν και φιλοξενούν Ιταλούς πρώην κατακτητές, εκείνους που έκαψαν τα σπίτια τον Ιούνιο του 1943, εκείνους που σκότωσαν εκατοντάδες Δυτικοθεσσαλούς στις μάχες του υψώματος 731 στη Βόρεια Ηπειρο (1941), ανάμεσά τους και Αγραφιώτες που έπεσαν στο κατήκον, νικώντας την Μεραρχία Πινερόλο στην εαρινή επίθεση που ο ίδιος ο Μουσολίνι συντόνιζε.

7. Τέλος, το 1943 έχουμε την δημιουργία και λειτουργία του αντάρτικου αεροδρομίου, μοναδικό στην Ευρώπη, το οποίο ως ένα βαθμό επέσυρε τα αντίποινα των κατακτητών, αλλά επέδρασε θετικά στην κατακτινία της Κυβέρνησης του Βουνού με τους Συμμάχους και στην τελική νίκη κατά του Φασισμού και Ναζισμού.

Για τους ανωτέρω λόγους ο δήμαρχος Λίμνης Πλαστήρα και συγγραφέας Παναγιώτης Νάνος καταθέτει εισήγηση στο πρώτο Δημοτικό Συμβούλιο του προσεχώς Ιανουαρίου με θέμα «Κήρυξη του 2023 Έτους Μνήμης Ολοκαυτώματος των κοινοτήτων Λίμνης Πλαστήρα από τους Ιταλούς και Γερμανούς κατακτητές το 1943, ανακήρυξη σε Μαρτυρικό Δήμο και χαρακτηρισμός του 2023 σε έτος Ειρήνης, Εθνικής Συμφιλίωσης και Ομοψυχίας».

Απευθύνουμε ανοιχτή πρόσκληση στους συγγραφείς, ερευνητές και επιστήμονες να συνδράμουν στην ανάδειξη των θεμάτων. Επίσης παρακαλούμε όλους τους δημότες να συλλέξουν αυθεντικές μαρτυρίες από επιζώντες υπερήλικες σήμερα, οι οποίοι τότε έζησαν τα γεγονότα. Προσκαλούμε όλους να συνεισφέρουν με όποιο υλικό διαθέτουν, ιδιαίτερα φωτογραφικό, από την περίοδο αυτή και ειδικά με τα γεγονότα που προαναφέρθηκαν. Το ιστορικό υλικό που θα συγκεντρωθεί θα δημοσιευτεί στο εξαμηνιαίο περιοδικό «Ιστορία» που εκδίδει ο Δήμος, έτσι ώστε να διασωθεί η ιστορική μνήμη, αλλά και να διασωθούν τα τεκμήρια που βεβαιώνουν την αναγκαιότητα ανακήρυξης Μαρτυρικού Δήμου Λίμνης Πλαστήρα, 80 χρόνια μετά και η ένταξη των χωριών μας στο Δίκτυο Μαρτυρικών Πόλεων.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ με τα στελέχη της ΑΝ.ΚΑ πραγματοποιήθηκε (3/12/2022) στο Δημαρχείο Λίμνης Πλαστήρα με αντικείμενο τον σχεδιασμό του επόμενου Leader (2023-2027). Ο διευθυντής της ΑΝΚΑ κ.κ. Βαγγέλης Σακελλαρίου και ο συντονιστής του νέου προγράμματος κ. Παναγιώτης Ντανοβασίλης συζήτησαν με την δημοτική αρχή τις προτεραιότητες του Δήμου για τη νέα προγραμματική περίοδο 2023 - 2027. Ο δήμαρχος κ. Νάνος ζήτησε από τα στελέχη τα χρήματα να διατεθούν κατά προτεραιότητα στις επενδύσεις στην παραγωγή αγροδιατροφικών προϊόντων, καθώς και σε μεταποιητικές επιχειρήσεις του Δήμου Λίμνης Πλαστήρα.

ΣΥΝΕΧΙΖΟΝΤΑΣ ΤΗΝ ΕΞΩΣΤΡΕΦΕΙΑ ο Δήμος Λίμνης Πλαστήρα συμμετέχει για 2η χρονιά με περίπτερο στο θεματικό πάρκο «Μύλος των Ξωτικών», στα Τρίκαλα. Για 45 ολόκληρες ημέρες, από το πρωί μέχρι το βράδυ, ο Δήμος προβάλλει την λίμνη Πλαστήρα εκεί που χτυπά η καρδιά των επισκεπτών και διαθέτει χιλιάδες έντυπα και φυλλάδια, προκειμένου να προσελκύσει νέους επισκέπτες στη λίμνη.

Σε συνεργασία με το Δήμο, το Club PORCHE επέλεξε για τριήμερο τη λίμνη Πλαστήρα. Περισσότερα από 60 αυτοκίνητα με τα πληρώματα, διαφημιστές της λίμνης σε δεκάδες club της Ευρώπης και του κόσμου. Την αντιπροσωπεία υποδέχθηκε ο δήμαρχος κ. Παναγιώτης Νάνος, ο οποίος με το ΔΣ οργανώνουν την επόμενη επίσκεψη στην λίμνη. Με εξωστρέφεια ο Δήμος διεκδικεί μια θέση και στη διεθνή αγορά, μέσα από την προβολή σε 170 Club PORCHE της Ευρώπης.

Αξίζει να σημειωθεί ότι τον Οκτώβρη μία ακόμη λέσχη της Ferrari με Έλληνες και ξένους οδηγούς επισκέφθηκαν τη λίμνη Πλαστήρα. Αρχές Σεπτεμβρίου, η λέσχη Ιστορικού Αυτοκινήτου του Λονδίνου είχε επισκεφθεί τη λίμνη Πλαστήρα, στο πλαίσιο δήμερης διαδρομής σε αρχαίους ναούς της χώρας, που ξεκίνησε από την Ακρόπολη των Αθηνών, το ναό στο Σούνιο, τους Δελφούς και κατέληξε στο Μορφοβούνι(!)

Οι προσπάθειες του Δήμου Λίμνης Πλαστήρα, για την οργάνωση του θεματικού τουρισμού συνεχίζονται. Πολύτιμοι συνεργάτες αυτή τη φορά η Κοινsep «Οξυγόνο Αγράφων» και ο Ορειβατικός Σύλλογος Καρδίτσας, μαζί με τους εθελοντές, για την ανάδειξη του Πεζοπορικού Εναλλακτικού Τουρισμού!

Κυκλοφόρησε Πεζοπορικός χάρτης για κινητά και tablet, δείχνει τη θέση σας live, δεν χρειάζεται ίντερνετ ή σήμα τηλεφωνίας και διαθέτει κάλυψη ΟΛΩΝ των Αγράφων. Το πρόγραμμα λειτουργεί μέσω της δωρεάν εφαρμογής Avenza Maps και μετά την αρχική αγορά, έχει δωρεάν αναβάθμιση του χάρτη κάθε χρόνο. Ο χάρτης αποτελεί αξιόπιστη πληροφορία ποιότητας μονοπατιού.

Στην Διεθνή Εκθεση Τουρισμού "Philoxenia 2022", συμμετείχε ο ΔΗΜΟΣ ΛΙΜΝΗΣ ΠΛΑΣΤΗΡΑ, από 18 - 20/11/2022, με υπεύθυνη εκπρόσωπο την κ. Μ. Ποδηματά, από τον Μεσενικόλα. Για άλλη μία φορά ο Δήμος με χιλιάδες έντυπα πρόβαλε την λίμνη στο κοινό της διεθνούς εκθέσεως Τουρισμού. Δυναμικά ο Δήμος στηρίζει το τουριστικό προϊόν της περιοχής και τους επαγγελματίες, συμβάλλοντας στην ανάπτυξη.

Παρέμβαση των Δημάρχων Αγράφων-Αργιθέας - Λίμνης Πλαστήρα για τη διαχείριση των ανεπιτήρητων παραγωγικών ζώων έγινε προς τους αρμόδιους φορείς. Οι Δήμαρχοι στα προβλήματα που υπάρχουν εξαιτίας της κείμενης νομοθεσίας, ενώ παράλληλα παραθέτουν συγκεκριμένες θέσεις και προτάσεις οι οποίες αποσκοπούν στην ουσιαστική αντιμετώπιση του προβλήματος.

Ημέρα Μνήμης με επιμνημόσυνη δέηση για τους 20 πνιγνέντες του 1959 στο Νεοχώρι ήταν η Κυριακή 5 Δεκεμβρίου 2022. Στο μνημείο έγινε επιμνημόσυνη δέηση από τον ιερέα του χωριού και σύντομη ομιλία από τον δήμαρχο Παναγιώτη Νάνο. Συμμετείχαν οι αντιδήμαρχοι του δήμου και συγγενείς των πνιγνέντων.

ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ συμμετοχής του δημάρχου λίμνης Πλαστήρα σε ζημερο Συνέδριο αφιερωμένο στον εθνικό ποιητή Κυριάκο Χαραλαμπίδη από την Κύπρο, παρουσία του ίδιου και της Δημάρχου Λευκοκίτου στα κατεχόμενα της Κύπρου. Η εκδήλωση πραγματοποιήθηκε στις 18/11/2022 στο Γύθειο, από το Δήμο Ανατολικής Μάνης και το Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου, παρουσία του ποιητή κ. Κυριάκου Χαραλαμπίδη. Ο δήμαρχος Πλαστήρα αναφέρθηκε στο έργο του ποιητή, αλλά και στο Κυπριακό πρόβλημα μέσα από την Ποίηση και την στάση των πνευματικών ανθρώπων της χώρας μας μέσα από το έργο τους.

Τιμητική εκδήλωση οργάνωσε ο Δήμος Λίμνης Πλαστήρα, η οποία έγινε μέσα σε κλίμα συγκίνησης και οδύνης, για τον αδικημένο ποιητή και μουσικοσυνθέτη Χρήστο Διαμαντή, από την Φυλακτική. Ήταν ένα συμβολικό πνευματικό μνημόσυνο για έναν νέο καλλιτέχνη που έφυγε σε ηλικία 34 ετών, αφήνοντας πίσω του σπουδαίο μουσικό και ποιητικό έργο, μέρος του οποίου ακούστηκε στην εκδήλωση για πρώτη φορά. Συνάδελφοί του μουσικοί από την Εκπαίδευση έπαιξαν και τραγούδησαν συνθέσεις του Χρήστου, ενώ ποιητές διάβασαν ποιήματά του καθώς και αρκετά που έγραψαν για αυτόν, ο οποίος πια ζει μέσα από το έργο του. Αιώνια η μνήμη του...

Σε Διεθνές Συνέδριο Major City of Europe, συμμετείχε ο δήμαρχος Λίμνης Πλαστήρα κ. Π. Νάνος, συνοδευόμενος από τον Γραμματέα του Δήμου κ. Β. Μπράντζο. Το συνέδριο πραγματοποιήθηκε στη Λάρισα το Νοέμβρη και συμμετείχαν ομιλητές και δήμαρχοι από Ευρώπη και Ελλάδα. Καινοτομία και εξωστρέφεια ήταν το θέμα και καλές πρακτικές που δοκιμάστηκαν διεθνώς. Στο περιθώριο του Συνεδρίου ο δήμαρχος είχε επαφές με τον πρόεδρο της ΚΕΔΕ κ. Δημήτρη Παπαστεργίου και άλλους παράγοντες με τους οποίους συζήτησε τα νέα προγράμματα που έρχονται και τις νέες ευκαιρίες που γεννιούνται.

Στο τριήμερο συνέδριο της ΚΕΔΕ στο Βόλο, 21-23/11/2022 συμμετείχε ο δήμαρχος Λίμνης Πλαστήρα, ο οποίος είχε χρήσιμες με μέλη της κυβέρνησης. Ειδικότερα συναντήθηκε με τους κ. κ. Τριαντοπούλου, υφυπουργό στον πρωθυπουργό, Θ. Λιβάνιο υπουργό Ψηφιακής πολιτικής, κ. Στ. Πέτσα, αν. Υπουργό Εσωτερικών, κ. Η. Σταματίου, Γ.Γ. Πρόνοιας, αλλά δήμαρχους όπως ο κ. Παπαδόπουλος Καλαβρύτων, πρόεδρος του Δικτύου Μαρτυρικών Πόλεων, στο οποίο θα ενταχθεί ο Δήμος.

Στο Βόλο παρουσίασε το μυθιστόρημα «Αγία Θάλασσα» ο δήμαρχος Λίμνης Πλαστήρα

ΕΚΚΛΕΚΤΟΙ ΟΜΙΛΗΤΕΣ παρουσίασαν στο Βόλο το νέο μυθιστόρημα «Αγία Θάλασσα» του συγγραφέα Παναγιώτη Νάννου και δημάρχου Λίμνης Πλαστήρα. Για το βιβλίο μίλησαν ο κ. Χρ. Τριαντόπουλος, υφυπουργός στον πρωθυπουργό, ο κ. Β.Δ. Αναγνωστόπουλος, συγγραφέας, ομότιμος καθηγητής του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας και η

Μ. Δώδου, ποιήτρια, Δρ Πολιτικός μηχανικός και Δρ Φιλοσοφίας. Οργανωτές ο εκδότης «Ελληνικά Γράμματα», το βιβλιόπωλειο «Πένα» σε συνεργασία με τους Συλλόγους Μορφοβουνιωτών και Κερασιωτών. Την συζήτηση συντόνισε η δημοσιογράφος Ροσσάνα Πώποτα. Ο καθένας ανέδειξε ξεχωριστά στοιχεία και όλοι μίλησαν με θερμά λόγια για το βιβλίο.

Χαρακτηριστικά ο καθηγητής κ. Β. Δ. Αναγνωστόπουλος, ανέφερε μεταξύ των άλλων:

«Η Αγία Θάλασσα» είναι ένας ανοιχτός διάλογος με θέα την Ελλάδα του Φωτός. Είναι εξαιρετικό μυθιστόρημα, τόσο για το θέμα του, όσο και για τον τρόπο με τον οποίο αφηγείται τα γεγονότα. Και απεύδω να επισημάνω ότι συγκινεί και εξάπτει τη φαντασία του αναγνώστη, όχι τόσο με περιπέτειες και φτηνά καταναλωτικά λόγια, όσο με την υψηλή ποιότητα της γραφής, δωρήματα μιας ψυχής ανήσυχης και φιλοσοφημένης, σε γλώσσα ποιητική, λαϊκή, γνωμολογική και εν πολλοίς δοκιμαστική. Αυτά τα γνωρίσματα έχουν κυρίως σχέση με τη χρήση της ελληνικής γλώσσας, της μίας και ενιαίας απ' αρχαιοτάτων χρόνων μέχρι σήμερα. Έτσι ο «ηδυσμένος» λόγος σε μια δεύτερη ανάγνωση μας ευεργετεί με την αναφορά του σε μια αλυσίδα προσώπων και γεγονότων, τόπου και ιστορίας, μυθολογίας και πραγματικότητας, που δίνουν και το βάθος του ελληνικού θαύματος μέσα σ' έναν πυκνό χωρόχρονο. [...]

Η ιστορία του βιβλίου διαβάζεται με πολύ ενδιαφέρον γιατί μιλάει για τον σύγχρονο άνθρωπο που ζει μέσα στο άγχος κι αναζητεί ελεύθερο αέρα και απλή ζωή, κάτι που ενσαρκωνεται εδώ από τους πρωταγωνιστές, τον Φάνη και την Ελευθερία. Ο αναγνώστης ασφαλώς θα ενθουσιασθεί από τις εικόνες της ζωής του νησιού και του γαλάζιου Αιγαίου, αλλά και από έναν καταϊγισμό ιδεών, γνώσεων, μεταλλαγών και ανατροπών, μέσα από μια εύκρατη εγκυκλοπαιδεία Τέχνης και Φιλοσοφίας.

Ο Παναγιώτης Νάννος είναι ένας κινούμενος κρουνός αστείρευτος από όνειρα και εμπνεύσεις ο αναγνώστης θα χαρεί τα συναίσθηματά και τους προβληματισμούς που γεννιούνται μέσα μας, όταν διαβάσουμε κείμενα ζωής, δηλαδή αληθινά. Καλοτάξιδη η Αγία Θάλασσα!»

*****

Ευχές του κ. Παναγιώτη Νάνου, δημάρχου Λίμνης Πλαστήρα

Οι άνθρωποι πάντα αναζητούν την Ελπίδα στην γέννηση του Νέου. Οι προσδοκίες για αλλαγές, για βελτίωση, πρόοδο, καλύτερες μέρες σε προσωπικό και συλλογικό επίπεδο, είναι πάντα μέσα στις καρδιές μας.

Είθε η συμβολική γέννηση του Θεανθρώπου στην ταπεινή Φάτνη, μαζί με την έλευση του Νέου Έτους, να γεννήσει ελπίδες για μια Ειρηνική Χρονιά, γεμάτη Υγεία, Χαρά, Αισιοδοξία, προσωπική, οικογενειακή και κοινωνική Ευημερία!

Σας σφίγγω νοερά το χέρι και σας εύχομαι από καρδιάς,

ΧΡΟΝΙΑ ΠΟΛΛΑ ΚΙ ΕΥΛΟΓΗΜΕΝΑ!

ΕΘΝΙΚΗ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ

Οικογένεια Κατσίκας Χρήστου του Αγαπητού - Κυρίτση Δημήτρη

Οικογένεια του Βουνεσίου με μεγάλη δράση την περίοδο της κατοχής και του Εμφυλίου πολέμου. Όλα τα παιδιά του Χρήστου Κατσίκας, Βασίλης (1918), Γιάννης (1920), Παναγιώτης (1922), Αλέξανδρος (1924) και Σωτήρης (1926) πήραν ενεργό μέρος στην αντίσταση μέσα από τις γραμμές του ΕΑΜ-ΕΛΑΣ και της ΕΠΟΝ. Ο Βασίλης ήταν επικεφαλής και καθοδηγητής της αντιστασιακής οργάνωσης του Βουνεσίου, όλα τα χρόνια της κατοχής, αλλά και μαχητής μαζί με τον αδερφό του Γιάννη στον Ταχτικό ΕΛΑΣ και οι Παναγιώτης, Αλέκος, Σωτήρης μέλη της ΕΠΟΝ.

6

Χρήστος Κατσίκας

Κατά την επιδρομή των Ιταλών στο Βουνέσι τον Φεβρουάριο του 1942, ο Χρήστος Κατσίκας μαζί με την σύζυγο του Ευαγγελία Παναγιώτου, συνεληφθησαν από τους κατακτητές, οδηγήθηκαν στο δημοτικό σχολείο και βασανίστηκαν απάνθρωπα για κατοχή όπλων.

Για την αντιστασιακή της δράση αλλά και τις ιδεολογικές της αντιλήψεις, όλη η οικογένεια διώχτηκε από το μεταβαρκεζιανό καθεστώς και τις Εθνικές Ομάδες. Όλα τα παιδιά αναγκάστηκαν να βγουν στο Βουνό για να σωθούν, στην αρχή ως φυγάδες και αργότερα να καταταχθούν στον Δημοκρατικό Στρατό. Το τέλος του εμφυλίου βρήκε την οικογένεια του Χρήστου Κατσίκας κατεστραμμένη. Ο Βασίλης σκοτώθηκε στο Γράμμο, ο Γιάννης και ο Παναγιώτης διέφυγαν πολιτικοί πρόσφυγες στην Τασκένδη και ο Αλέκος εκτοπίστηκε στην Μακρόνησο.

Κατσίκας Βασίλης (1918-1948)

Ο Βασίλης Κατσίκας ήταν ιδρυτής και ηγέτης της αντιστασιακής οργάνωσης του ΕΑΜ - ΕΛΑΣ στο Βουνέσι την περίοδο της κατοχής. Διακρινόταν για την ιδεολογική του κατάρτιση και την πίστη στον αγώνα ενάντια των κατακτητών. Μετά την αποφοίτηση του από Δημοτικό Σχολείο του χωριού έφυγε να εργαστεί ως σερβιτόρος στον Βόλο. Εκεί γνωρίστηκε με τον Κώστα Καφαντάρη (Νικηταρά) και οργανώθηκε στην ΟΚΝΕ με την οποία ανέπτυξε πλούσια πολιτική και συνδικαλιστική δράση.

Πήρε μέρος στον πόλεμο της Αλβανίας.

Μετά τον πόλεμο επέστρεψε στο Βουνέσι. Συνεργαζόμενος με τον Νικηταρά και τον Αγγελο Καρακαντά θα πρωτοστατήσει το 1941, στην δημιουργία της πρώτης Αχτιδικής Οργάνωσης του ΚΚΕ στην περιοχή της Νευρόπολης, στην οποία θα γίνει μέλος του επταμελούς συμβουλίου.

Το 1942 τίθεται επικεφαλής της Αντιστασιακής Οργάνωσης του ΕΑΜ που δημιουργείται στο Βουνέσι και παραμένει στη θέση αυτή σε όλη τη διάρκεια της κατοχής. Με την στάση και τις αποφάσεις του, χωρίς πολιτικές και ιδεολογικές προκαταλήψεις, θα συμβάλλει καθοριστικά στην μαζικοποίηση του αντάρτικου κινήματος όχι μόνο στο χωριό μας, αλλά και σε ολόκληρη την περιοχή και θα αναδειχθεί σε ένα κορυφαίο στέλεχος του. Επί των ημερών του η οργάνωση του ΕΑΜ Βουνεσίου θα γίνει πρωτοπόρα στον αγώνα και το Βουνέσι θα ζήσει στιγμές δόξας.

Πήρε ενεργό μέρος στην οργάνωση και τον αφοπλισμό του Κωστόπουλου.

Με την ίδρυση του τακτικού ΕΛΑΣ κατατάχθηκε στο 1/38 σύνταγμα στο οποίο εκτός από μαχητής ήταν πολιτικός επίτροπος και καθοδηγητής. Συμμετείχε στον αφοπλισμό των Ιταλών στο Μπαλάνο και στις επιχειρήσεις του ΕΛΑΣ, στη Μάχη της Σοδειάς και στις 17-7-1944 στην Καρδίτσα κατά των Γερμανών όπου διακρίθηκε.

Μετά την Βάρκιζα παρέδωσε τον οπλισμό του και παρέμεινε στο Βουνέσι. Για την αντιστασιακή και κομματική του δράση έγινε πρώτος στόχος και διώχτηκε από τις παρακρατικές ομάδες. Το καλοκαίρι του 1945, ευρισκόμενος στο καφενείο του Η. Παλαπέλα συλλαμβάνεται από την χωροφυλακή μαζί με τον συναγωνιστή του Αλέκο Μανώλη και εκτοπίζεται, χωρίς καμία δίκη, στην Ζάκυνθο. Αποφυλακίζεται με τα μέτρα της κυβέρνησης για αποσυμφόρηση των φυλακών και επιστρέφει στο Βουνέσι τον Φεβρουάριο του 1946.

Μετά τις Εκλογές της 31-3-1946 και την έναρξη του εμφυλίου εντάχθηκε στην νέα αντάρτικη ομάδα ενόπλων καταδιωκόμενων ανταρτών που έφτιαξε ο Νικηταράς στην περιοχή της Απιδιάς, για να χτυπήσει τις παρακρατικές ομάδες που δρούσαν στην περιοχή. Με την ίδρυση του ΔΣΕ τον Ιανουάριο του 1947 διορίζεται διοικητής τάγματος.

Ο Βασίλης Κατσίκας θα σκοτωθεί κατά την διάρκεια των μαχών του ΔΣΕ στον Γράμμο το 1948 αγωνιζόμενος για τις ιδέες του. Ο ΔΣΕ κατέταξε τον Βασίλη Κατσίκας στους «Τιμημένους Νεκρούς».

Κατσίκας Γιάννης (1920-1989)

Γεννήθηκε το 1920. Ασκούσε το επάγγελμα του επιπλοποιού. Πήρε μέρος στον πόλεμο της Αλβανίας. Οργανώθηκε στο ΕΑΜ. Το 1943 έγινε μέλος του ΚΚΕ. Τον ίδιο χρόνο εντάχθηκε και έγινε μαχητής

στο 1/38 Σύνταγμα με το οποίο συμμετείχε σε πολλές μάχες. Διακρίθηκε στην επιχείρηση του ΕΛΑΣ στην Καρδίτσα στις 17-7-44. Εκπαιδεύτηκε στη σχολή εφέδρων αξιωματικών στη Ρεντίνα. Διακρινόταν για την πίστη του στον αγώνα.

Μετά την Βάρκιζα υπέστη όλους τους κατατρεγμούς του παρακράτους και αναγκάστηκε να βγει στο βουνό. Την Ανοιξη του 1946 εντάσσεται στην ένοπλη ομάδα καταδιωκόμενων ανταρτών Βουνεσίου και το 1947 στον ΔΣΕ, όπου αναδείχθηκε στο βαθμό του λοχαγού. Μετά τη λήξη του εμφυλίου διέφυγε πρόσφυγας στην Τασκένδη μαζί με τον αδερφό του Παναγιώτη. Επαναπατρίστηκε το 1982. Απεβίωσε στην Καρδίτσα στις 17-8-1989.

Κατσίκας Παναγιώτης (1922-2001)

Γεννήθηκε το 1922 και ασχολήθηκε με αγροτικές εργασίες. Εντάχθηκε στην ΕΠΟΝ και το 1943 έγινε μέλος του ΚΚΕ. Μετά την Βάρκιζα καταδιωκόμενος από το παρακράτος βγήκε στο βουνό ως φυγάς. Στις 6-1-1947 επιστρατεύτηκε από τον Νικηταρά μαζί με άλλους 40 Βουνεσιώτες και στάλθηκε στα έμπεδα του ΔΣΕ για εκπαίδευση και κατόπιν στατήσε στην σχολή αξιωματικών, έγινε ανθυπολοχαγός και ανέλαβε μάχιμος.

Τον Οκτώβρη του 1948 σε μία μάχη στην Βράχα Ευρυτανίας τραυματίζεται σοβαρά στο πόδι. Μετά την ανάρρωσή του στάλθηκε στο Γράμμο και συμμετείχε στην κατασκευή χαρακωμάτων. Με το τέλος του Εμφυλίου διέφυγε μαζί με αδελφό του Γιάννη πρόσφυγας στην Τασκένδη. Διακρινόταν για το ήθος και την αγωνιστικότητα του. Επαναπατρίστηκε στην Ελλάδα το 1980. Απεβίωσε στις 17-6-2001.

Αλέξανδρος Κατσίκας (1924-1988)

Γεννήθηκε το 1924. Κατατάχθηκε στην ΕΠΟΝ Βουνεσίου, και το 1944 στην πολιτοφυλακή. Μετά την Βάρκιζα αποστρατεύτηκε. Για την συμμετοχή του στην Αντίσταση διώκεται από το παρακράτος και το 1947 κατατάσσεται στο ΔΣΕ. Συνελήφθη στις μεγάλες εκκαθαριστικές επιχειρήσεις του Στρατού την Ανοιξη του 1947 στην περιοχή των Αγράφων. Περνάει από το έκτακτο στρατοδικείο Καρδίτσας στις 11-3-1948 και καταδικάζεται σε 12 χρόνια πρόσκαιρα δεσμά. Μεταφέρεται στα Γιούρα και την Μακρόνησο. Αποφυλακίζεται τον Μάη του 1951, αφού υπέστη στην Μακρόνησο όλα τα βασανιστήρια του αναμορφωτηρίου. Το 1955 παντρεύτηκε την Ζωή Σακελλαρίου (κόρη του Παπαγιώργη Σακελλαρίου) και απέκτησε τρία παιδιά. Απεβίωσε στις 14-11-1988.

ΤΟ ΟΜΟΡΦΟ ΧΩΡΙΟ ΜΑΣ

Γράφει ο Παναγιώτης Τσάβαλος

Είναι αλήθεια ότι το χωριό μας πήρε την ονομασία του από μόνο του. Μορφοβούνι. Παλιά λεγότανε Βουνέσι. Είναι κρίμα που άρχισε να ερημώνει. Το χειμώνα μένουν γύρω στα 100 άτομα. Εχουμε και πολλούς θανάτους στον γερασμένο πληθυσμό. Το 1939 που έβγαλα εγώ το Δημοτικό είχαμε τρεις αίθουσες με 200 μαθητές και 1.500 μόνιμους κατοίκους. Διάβασα στην εφημερίδα μας πως ο αγαπημένος δήμαρχος Παναγιώτης Νάνος προγραμματίζει πολλά έργα με κυριότερο την αξιοποίηση των πηγών του Αγίου Γεωργίου. Ενα έργο που θα αξιοποιηθεί τα κτήματα και θα φέρει ζωή. Επρεπε να γίνει πρωτύτερα να κρατήσει και τον κόσμο. Ποτέ δεν είναι αργά, όποιος δήμαρχος και αν εκλεγεί πρέπει να το προχωρήσει. Από τους συνεργάτες του δημάρχου ο αγαπημένος Σιαραφάρας με βοηθό τον Σωτήρη Κοτοπούλη, δεν άφησε γωνιά στο χωριό που να μη κάνει έργο. Αυτός δεν πρέπει να τα παρατήσει να μπει στο ψηφοδέλτιο. Παλιά το χωριό μας είχε πολλά μαγαζιά με ψησταριές και τραγουδία. Ο αγαπημένος Τέλιος Κατοίκος τραγούδαγε με επιτυχία το "άσπρο μαντήλι" και το "μια μαυρομάτα στο χωριό". Υπάρχει κασέτα στο πνευματικό κέντρο να την ακούμε στις εκδηλώσεις. Εδώ και δέκα χρόνια τον χτύπησε η μοίρα άγρια. Η παρέα μας σύχναζε στο μαγαζί του αγαπημένου μακαρίτη Δημήτρη Σακελλαρίου που στα τελευταία του είχε πολλά προβλήματα και του συμπαραστάθηκε επάξια η αγαπημένη του γυναίκα Ιφιγένεια. Το 1956 ο Τέλιος παντρεύτηκε και έφυγε στην Καρδίτσα. Εκτοτε έκανα παρέα με τον αγαπημένο μακαρίτη Γιάννη Βασιλούλη 15 χρόνια μεγαλύτερός μου, πατέρας του αγαπημένου μας Γιώργου. Οτι και να πει κανείς για το Γιώργο είναι λίγο. Είναι η κολώνα του συλλόγου και της εφημερίδας μας. Του εύχομαι περαστικά για το πρόσφατο ατύχημά του. Έχει και μια καλή κυρία σύζυγο άριστη στα δημοτικά τραγούδια, να την ακούσουμε στη βραδιά τραγουδιού το Δεκαπενταύγουστο. Παλιά είχαμε πολλούς τραγουδιστές δημοτικούς όπου πηγαίναμε νυχτοβόσκι τραγουδώντας η στο ξεφλούδισμα του καλαμποκιού, σε γάμους και αρραβώνες. Τώρα έμειναν οι νεότεροι Στέφανος Κατσακίωρης και Δημήτρης Γιολβάνης. Είχαμε και κωμικούς με πρώτον τον μπαρμπα Σεραφείμ Κατοίκο, έκανε αχμάλωτος στη Μικρασία το 22 με τον Βουργανέλα. Άλλοι κωμικοί ήταν ο Χρήστος Ξυνόγαλος, ο μοναδικός φίλος Βασίλης Καραθάνας, ο Λάμπρος Σκούφης και οι Κατοικαίοι. Τελειώνοντας τα συλλυπητήριά μου στους αγαπημένους μας που έφυγαν από κοντά μας Ελένη Τσούλα, αδερφή του Μάρκου, Λάμπρο Κωνσταντίνου, Κώστα Σταμογιώργου, Βασίλη Αλεξανδρή, Τάκη Κοντοστεργίου, Παναγιώτη Κοτοπούλη και σε όλους όσους έφυγαν πρόσφατα, να είναι ελαφρύ το χώμα που τους σκέπασε.

Σημείωση: Ο Παναγιώτης είναι ο γηραιότερος αρθρογράφος μας, γεννημένος το 1927. Του ευχόμαστε να περάσει τα 100 και είναι πάντα υγιής.

ΑΠΟΨΕΙΣ

Το πρόβλημα με τους απέναντι του Γιώργου Βασιλούλη

Είχαμε άραγε τόσο ανάγκη να κάνουμε πραγματικότητα εκείνη τη Μεγάλη Ιδέα; Και ποιοι την είχαν; Θα μου πείτε όλοι, Έλληνες και ομογενείς, πλούσιοι και φτωχοί, γέροι και νιοί, αμόρφωτοι και μορφωμένοι. Πως γίνεται να εγκλωβίζει τόσους πολλούς, τόσους διαφορετικούς μία και μόνο ιδέα; Μήπως γιατί και μόνο επειδή ήταν Μεγάλη; Πως παίζανε έτσι αλόγιστα με τη ζωή, το βιος, την ευτυχία, την προκοπή τόσων και τόσων ανθρώπων; Όλα για μια ιδέα;

Εύλογα ερωτηματικά ενός ξεριζωμένου Μικρασιάτη πρόσφυγα που τριγυρίζει ρακένδυτος αυτός και η λειψή οικογένειά του (όση απόμεινε από τις σφαγές) στις φτωχογειτονίες του Πειραιά. Επιμερίσθηκαν δίκαια οι ευθύνες για την καταστροφή; Υπάρχουν ακόμη πολλά ερωτηματικά, αν μετά την καταδίκη και θανάτωση των έξι, δικαιώθηκαν οι ξεριζωμένοι. Εριξαν ευθύνες ακόμη και στον μεγάλο Βενιζέλο, ο οποίος κλήθηκε από τους συμμάχους στο Συνέδριο του Παρισιού, τον Μάιο του 1919, να πάρει την απόφαση για την κατάληψη της Σμύρνης άμεσα, χωρίς καμιά χρονοτριβή. Ακόμη και οι πολιτικοί του αντίπαλοι ισχυρίζονται πως τη χρονική εκείνη στιγμή, πήρε τη σωστή απόφαση. Εκ των υστέρων βέβαια και εκ του αποτελέσματος αποδείχτηκε λανθασμένη. Εκείνη την ώρα όμως που πίεζε ασφυκτικά ο χρόνος; Ήταν το όνειρο της Μεγάλης Ιδέας. Προσωπικά μέμφομαι τον Βενιζέλο για την διενέργεια των εκλογών του Νοέμβρη 2020, αλλά και την ολιγωρία του να μην αναλάβει πραξικοπηματικά την εξουσία μετά από αυτές, όπως τον προέτρεπαν οι στρατηγοί του μετώπου. Τόσα πραξικοπήματα είχε κάνει στο παρελθόν. Αυτό θα ήταν τουλάχιστον εθνοσωτήριο, δεδομένης της ανικανότητας και των προθέσεων των φιλοβασιλικών του Γούναρη. Ο Βενιζέλος δεν θα έκανε ποτέ το ατόπημα να διαβεί τον Σαγγάριο και να εγκλωβιστεί στα βάθη της Ανατολίας από τον Κεμάλ. Και τούτο γιατί τηρούσε πιστά τους όρους της Συνθήκης των Σεβρών ως προς τα γεωγραφικά όρια που έπρεπε να φτάσει. Ο ίδιος ο Κεμάλ μετά την ήττα του στις εκλογές αναφώνησε περιχαρής: *Οι Έλληνες έβγαλαν τα μάτια τους μόνοι τους.*

Παρόλα αυτά, τα ερωτηματικά παραμένουν ακόμη και σήμερα για την αναγκαιότητα και κυρίως για το εφικτό της πραγματοποίησης της **Μεγάλης Ιδέας** στη συγκεκριμένη χρονική συγκυρία.

ΣΗΜΕΡΑ. Χτύπησε και πάλι ο ανεκδιήγητος γ.γ. του ΝΑΤΟ Στόλντεμπεργκ. Επαινεί την Τουρκία σαν ειρηνοποιό πολύτιμο σύμμαχο. Δήλωσε: *«Η Τουρκία είναι ένας πολύτιμος σύμμαχος του ΝΑΤΟ και συμβάλει σημαντικά στην κοινή μας ασφάλεια. Παίζει σημαντικό ρόλο κατά της τρομοκρατίας και συμβάλει στη διατήρηση της ειρήνης στην Ανατολική Μεσόγειο».* Ο παραχοποιός στη θέση του ειρηνοποιού. Αν είναι δυνατόν!!!

Σημείωση συντακτικής επιτροπής. Η στήλη «ΑΠΟΨΕΙΣ» θα φιλοξενεί κείμενα αναγνωστών πάνω σε επίκαιρα κοινωνικά θέματα χωρίς κομματική χροιά.

ΤΑ ΚΟΥΦΙΑ ΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΤΑ ΥΠΑΡΚΤΑ ΕΡΓΑ

Διαβάζοντας στο προηγούμενο φύλλο της εφημερίδας μας το κείμενο τακτικού αρθρογράφου με τα έργα που προγραμματίζει ή υλοποιεί η δημοτική αρχή, απόρησα, επειδή τα έργα αυτά έχουν δημοσιευθεί στο παρελθόν στην εφημερίδα μας με το τακτικό δελτίο τύπου του δήμου. Ποιος ο λόγος να ξαναδημοσιευθούν; Μήπως για να προτρέψει ο συγχωριανός συντάκτης του κειμένου τους "καλόβουλους" Βουλευτές να σταθούν αρωγοί στην δημοτική παράταξη που διοικεί τον δήμο, "ακόμα και με χρήματα" που βέβαια μας περισσεύουν; Η προτροπή αυτή του συντάκτη του κειμένου για στήριξη συγκεκριμένης παράταξης ξεφεύγει από την ουδετερότητα που οφείλουν να έχουν οι αρθρογράφοι της εφημερίδας μας. Από τα έργα βέβαια που περιγράφει άλλα βρίσκονται στο στάδιο των εξαγγελιών και άλλα προγραμματίστηκαν και χρηματοδοτήθηκαν από την προηγούμενη δημοτική αρχή, όπως π.χ. η ανακαίνιση της πλατείας και της παιδικής χαράς.

Κατά τον συγχωριανό αρθρογράφο όλα γίνονται τώρα και "για πρώτη φορά".

- Το γεγονός ότι η παρούσα δημοτική αρχή παρέλαβε το χωριό μας αναβαθμισμένο ως έδρα του δήμου οι υπηρεσίες του οποίου στεγάζονται σε ένα υπερσύγχρονο κτιριακό συγκρότημα.
- Το γεγονός ότι παρέλαβε στο αναβαθμισμένο Μορφοβούνι μια σύγχρονη αίθουσα πολιτιστικών εκδηλώσεων, το στολίδι της ευρύτερης περιοχής που φιλοξενεί τις σπουδαιότερες εκδηλώσεις...
- Ο αρθρογράφος συγχωριανός τα θεωρεί ασήμαντα ή εν πάση περιπτώσει έγιναν με αυτόματο πιλότο. Και επειδή υπάρχει μεγάλη απόσταση μεταξύ λόγων και έργων, θα προσπαθήσω να απαριθμήσω ορισμένα από τα δεκάδες υπαρκτά έργα της προηγούμενης δημοτικής αρχής, που ανακούφισαν τους μόνιμους αλλά και τους απόδημους Βουλευτές.
- Θα ξεκινήσω με την κατασκευή του δημαρχιακού μεγάρου που αποτελεί το καμάρι του χωριού μας. Το έργο αυτό προγραμματίστηκε και ανεγέρθηκε στο κατάλληλο σημείο, έτσι ώστε να αποτελέσει ένα δυνατό χαρτί στη διεκδίκηση της έδρας του δήμου, όπως και έγινε.
- Προσωπική επιτυχία του προηγούμενου Δημάρχου είναι η ίδρυση και λειτουργία καθώς και συγκράτηση και η ένταξη όλων των χωριών στον ορεινό δήμο της Λίμνης Πλαστήρα. Είμαστε περήφανοι για το αγαπημένο μας Μορφοβούνι που αποτελεί την έδρα ενός εκ των λίγων ορεινών δήμων της επικράτειας. Δεν θέλω να φανταστώ το χωριό μου ως κοινοτικό διαμέρισμα του δήμου Καρδίτσας, όπως ήταν προγραμματισμένο να γίνει. Αν συγκρίνει κάποιος το Μορφοβούνι ως έδρα δήμου με τα κοινοτικά διαμερίσματα των δεκάδων κοινοτήτων του δήμου Καρδίτσας, θα διαπιστώσει χαώδη διαφορά.
- Συνεχίζω με την κατασκευή του κοινοτικού ξενώνα. Στα χρόνια βέβαια της οικονομικής κρίσης έμεινε αδρανής όπως χιλιάδες επιχειρήσεις σε όλη τη χώρα.

- Η δημιουργία του αναψυκτηρίου και η αδιάλειπτη λειτουργία του, έβγαλε για πρώτη φορά τις γυναίκες του χωριού στην πλατεία και έκτοτε αποτελεί για χρόνια τώρα το μόνιμο στέκι των συγχωριανών και επισκεπτών του χωριού μας..
- Η ριζική ανακαίνιση της αίθουσας του Πνευματικού Κέντρου που αποτελεί πόλο έλξης όλων των σπουδαιών εκδηλώσεων της περιοχής.
- Η ίδρυση και λειτουργία αστυνομικού τμήματος.
- Η ολική αντικατάσταση του δικτύου ύδρευσης με την απομάκρυνση των καρκινογόνων αμιαντοσωλήνων.
- Το σπουδαίο έργο εμπλουτισμού του δικτύου ύδρευσης από τα νερά της Λίμνης.
- Η δημιουργία του Μουσείου Πλαστήρα.
- Η ανάπλαση των πηγών του Αγίου Γεωργίου και του περιβάλλοντος χώρου του εξωκκλησιού.
- Η επέκταση της Κεντρικής πλατείας με την προσθήκη του οικοπέδου Αλεξανδρή που εκκρεμούσε επί δεκαετίες.
- Η κατάργηση των παλιών χωματερών με τον σύγχρονο τρόπο αποκομιδής και ανακύκλωσης των απορριμμάτων.
- Η γενική ανάπλαση του χωριού με τις πλακοστρώσεις και τις λοιπές παρεμβάσεις.
- Η δημιουργία ασφαλτοστρωμένου οδικού άξονα από τον κόμβο του γηπέδου μέχρι την κεντρική πλατεία. Ο δρόμος αυτός ανακούφισε τους κατοίκους του κάτω μέρος του χωριού που είδαν τα αυτοκίνητα στην πόρτα τους.
- Η δημιουργία ασφαλτοστρωμένου οδικού άξονα από το Δέλτα μέσω Αι Θανάση έως τα τελευταία σπίτια του απάνω μαχαλά.
- Η δημιουργία του περιφερικού οδικού άξονα της λίμνης.
- Η δημιουργία ασφαλτοστρωμένου δρόμου που ένωσε τον οικισμό της Ράζιας με τη Μητρόπολη.
- Η ασφαλίτωση του οδικού δικτύου προς Αγία Τριάδα.
- Η κατασκευή πλήθους αγροτικών οδών.
- Αφησα τελευταίο το μεγάλο έργο του βιολογικού καθαρισμού των λυμάτων των απάνω χωριών, για την καλύτερη ποιότητα των νερών της λίμνης και την προστασία του περιβάλλοντος. Το σπουδαίο αυτό έργο παρέλαβε σε προχωρημένο στάδιο η παρούσα δημοτική αρχή που εγκατέλειψε άγνωστο γιατί.

Αυτά τα λίγα από τα δεκάδες μεγάλα και μικρά υπαρκτά έργα που έγιναν στο χωριό μας, σε απάντηση στο σύνθημα της τωρινής δημοτικής αρχής "απαντάμε με έργα και όχι με λόγια". Αφήνουμε την παρούσα δημοτική αρχή να βαυκαλίζεται στο τέλος της θητείας της με έργα που βρίσκονται ακόμα στο στάδιο των εξαγγελιών.

Γιώργος Πανταζής

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΜΟΡΦΟΒΟΥΝΙΩΤΩΝ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Η εφημερίδα μας όλα αυτά τα χρόνια της κυκλοφορίας της, από το 1981, απέχει από προσωπικές διενέξεις καθώς και κομματικές εντάσεις και τοποθετήσεις. Εν όψει και της προεκλογικής περιόδου για την τοπική αυτοδιοίκηση, παρακαλούμε τους αρθρογράφους να απέχουν από μεροληπτικές τοποθετήσεις και αναφορές σε συγκεκριμένο υποψήφιο. Το ίδιο ισχύει και για τους υποψήφιους, τα κείμενα των οποίων θα δημοσιεύονται με συνοπτική αναφορά των προγραμμάτων τους, χωρίς αναφορές που να θίγουν τους συνυποψήφιους τους. Η Συντακτική Επιτροπή της εφημερίδας θα βρεθεί στη δυσάρεστη θέση να μη δημοσιεύει στο εξής κείμενα με παρόμοιο περιεχόμενο.

Η ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Γυναίκες παλιάς κοπής

„Ιέκατσα να ξανασιάνου μ έδουσαν μαλλιά να ξάνου“ παροιμιώδης φράση που τη έλεγαν οι Ηρωίδες χωρίς αμφισβήτηση γυναίκες του χωριού μας και πιστεύω ότι είναι γνωστή τούτη και στην ευρύτερη περιοχή των Αγράφων. Τούτη η φράση παρουσιάζει την τιτάνια προσπάθεια της γυναίκας στον αγώνα για την επιβίωσή τους κι αυτή του λαού μας. Συνηθίζουμε όμως στις μέρες μας και παλιότερα ακόμα περισσότερο ίσως, να αναφερόμαστε στον άντρα της παλιάς εποχής, τον ήρωα, τον δουλευτή, τον αγωνιστή, τον άντρα της παλιάς κοπής. Τον άντρα της μπέσας, της τιμής, τον άντρα πατριώτη, σύντροφο, πατέρα και προστάτη.

Υπάρχουν, όμως αναμφισβήτητα και οι γυναίκες της παλιάς κοπής, που εικονίζονται στις κιτρινωμένες από τον χρόνο φωτογραφίες και είναι ολοζώντανες στη μνήμη όσων θέλουν, έστω και εκ των υστέρων, να αναγνωρίσουν την προσφορά τους. Οι γυναίκες μιας άλλης εποχής, οι γιαγιάδες η οι μανάδες μας, που σηματοδοτούν τη δική τους γενιά με τον αυταπάρνητο κι ακατάπαυστο αγώνα, την αξιοπρέπεια, την τιμή και την αρχοντιά τους. Οι συλοβάτες θα έλεγα της οικογένειας, της πατρίδας και της τότε κοινωνίας.

Γεννημένες και μεγαλωμένες σε μια εποχή που η φτώχεια και η ανέχεια χτυπούσαν ανελέητα σχεδόν όλα τα σπιτικά τους, εκείνες κρατήθηκαν με την δύναμη της καρδιάς τους, με τη μεγαλοσύνη της ψυχής τους, την πίστη στο κατορθωτό και άφησαν το στίγμα τους με το ήθος τους κι όλα τα χαρίσματά τους ως παρακαταθήκη σε εμάς τις επόμενες γενιές. Δεν θα αποθυμίσω τις υποχρεώσεις και τον μόχθο τους, γιατί ειπώθηκαν πολλές φορές είναι σε μας γνωστότατες.

Θα αναφερθώ και στη μαζική και στη δυναμικότερη εμφάνιση των γυναικών μας και σε εποχές πάρα πολύ δύσκολες όπου ακριβώς αυτό γίνεται φανερό στην πιο πρόσφατη αιματηρή φάση της Ιστορίας μας, τον δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο. Είναι η περίοδος που οι γυναικείες οργανώσεις υιοθετούν ως μέσο πάλης, τις κινητοποιήσεις, την συλλογή υλικών, πρώτα για το αλβανικό μέτωπο και μετά για το πολιτικό, μάχη της σοδειάς και το μαχόμενο τμήμα της Αντίστασης. Ματαιώνουν επιστρατεύσεις Ελλήνων για τα γερμανικά εργοστάσια παραγωγής πολεμικού υλικού μέσω διαδηλώσεων που οργανώνονται και διαδραματίζονται κυρίως με τη συμμετοχή γυναικών. Σε αυτή τη φάση σχηματίζονται κι οι διμοιρίες ανταρτιστών και οι γυναίκες αναλαμβάνουν με μεγάλη αυταπάρνηση επικίνδυνα ή "αντρικά" καθήκοντα. Εχουμε πολλά τέτοια παραδείγματα γυναικείων προσωπικοτήτων των Αγράφων και φυσικά γυναικών του Χωριού μας.

Ακόμα και σήμερα, για τις ελάχιστες που έμειναν και για όλες όσες μας εγκατέλειψαν, που η χαμένη νιότη έχει αφήσει τη θέση της στη σκληρότητα των γηρατειών, συνεχίζουν να παραμένουν πρόσωπα σεβαστά, πρόσωπα διάφανα, όμορφα, μορφές που στέκονται πολύ ψηλά στα μάτια των μελών της κοινωνίας, της πατρίδας και των αγαπημένων τους.

Ντυμένες ίσως με το μοναδικό καλό ρούχο που στα νιάτα τους διέθεταν, καλοχτενισμένες, ή με φανταχτερές μαντίλες / βαμβακούλες ή κατάμαυρες για τις χείρες, εμφανιζόμενες κάπου και που στον φωτογραφικό φακό των πλανόδιων τότε φωτογράφων εκείνης, της δικής τους εποχής, γράφανε χωρίς λόγια, με τη σεβάσμια φιγούρα τους και μόνο, τη δική τους ιστορία. Μια ιστορία που μας αφορά όλους, γιατί είναι και η δική μας ιστορία, όσο κι αν σε μια ανδροκρατούμενη κοινωνία επιμένουμε να ζούμε.

Αποπνέουν τούτες τιμή, ταπεινότητα, πηγαία ομορφιά, αξιοπρέπεια, αρχοντιά καθώς κι ένα μυστήριο δίχτυ συναισθημάτων που αγκαλιάζει τη ζωή τους κι εμάς όλους.

Προσπαθούμε να τις φανταστούμε στους αναρίθμητους ρόλους που τους επέλεξε η μοίρα τους κι η τύχη τους με το να γεννηθούν γυναίκες. Ας προσπαθήσουμε να φανταστούμε την ζωή τους στην επαρχία, σε σχέση με ένα δυσοίωνα για τις σημερινές γυναίκες μέλλον, που χαμογελά αδιάφορα, ξεκάρφωτο και μετέωρο στη σημερινή πραγματικότητα.

Αυτό που μας εντυπωσιάζει και μας συγκινεί, είναι η ηρεμία τους. Δεν ξέρω κατά πόσο, η ψυχούλα τους το ξέρει, αν ήταν τούτο απόρροια μιας ικανοποιημένης και γεμάτης ζωής ή μιας απύθμενης ψυχικής δύναμης, καλοσύνης κι αυταπάρνησης. Αγαπούσαν όμως σίγουρα απόλυτα αυτό που είχαν, το δικό τους αυτό που τους ήταν ίσως αρκετό, γιατί άλλο δεν υπήρχε στις δεδομένες συνθήκες των περασμένων χρόνων. Δεν είχαν να ζηλέψουν τίποτα περισσότερο, γιατί όλες τους μοιράζοντας τις ίδιες αγωνίες, τα ίδια σχεδόν προβλήματα, τις ίδιες στεναχωρίες, την κακομεταχείριση πολλές φορές, την ίδια ανέχεια, τα ίδια απόκρυφα τους όνειρα.

Οι γυναίκες της δικής μας εποχής, δεν ξέρω αν έχουν πλέον ουσιαστικά διευρυνμένους ρόλους, εκτός της εκπαίδευσης, της σχετικής ελευθερίας, το τονίζω αυτό, και του επαγγέλματος. Σίγουρο είναι, ότι έχουμε όλοι μας υπερεκτιμήσει την αξία της ψεύτικης εμφάνισης, της υποτίθεται ομορφιάς και της φανταχτερής εικόνας, που θα μας διασφαλίσει την όποια τέλος πάντων κοινωνική αποδοχή.

Ερωτικές /οί, μα όχι εύσημες η κι ερωτεύσημες /μοι, καλλιεργούμε με ζήλο τον ρόλο του μοιραίου θηλυκού ή και του μοιραίου αρσενικού, δρούμε απερίσκεπτα ανταγωνιστικά και μόνο προς το προσωπικό συμφέρον, με στόχο να διεκδικήσουμε την τάχα αγάπη, την τάχα αναγνώριση ή απλά για να ικανοποιήσουμε την όποια ουτοπική ματαιοδοξία μας.

Κάθε εποχή ωστόσο, ερμηνεύεται μέσα από τη δική της πραγματικότητα και αναλύεται μέσα στον δικό της τόπο και χρόνο. Είναι δυνατό να συγκρίνουμε τις γυναίκες / τους άνδρες του χτες με τις γυναίκες του σήμερα, καθώς έχουμε διαφορετική χρονική, πολιτική και κοινωνικοοικονομική αφετηρία;

Οχι φυσικά θα ήταν άστοχο κι εκτός χρονικού, πολιτικού και κοινωνικού πλαισίου.

Οι γυναίκες όμως του χτες, έχουν κατοχυρώσει τελεσίδικα, με τίμημα ολόκληρη τη ζωή τους, το είναι τους ίσως με μοναδικό αντάλλαγμα εμάς, τον δικό τους τίτλο, που θα μείνει αναλλοίωτος στον χρόνο.

Αυτόν καλεί το άρθρο σωστά και μεστά όλοι μας να επανεκτιμήσουμε, βάζοντας τα μέτρα και τα σταθμά για το σήμερα και για το αύριο, κάθε στιγμή εκ νέου.

Ας σταθούμε οι άνδρες κι οι σημερινές γυναίκες ακόμα, έναντι του πάνω από το μισό του πληθυσμού μας, κόντρα σε μια κοινωνία που εκπέμπει σημάδια σήψης κι ηθικής κατάπτωσης, στο ύψος που μας πρέπει, με γνώμονα τη διδοχή που κληροδοτήσαμε. Ο πήγης είναι προ πολλού δεδομένος κι ίσως ελαφρώς ψηλά τοποθετημένος από τις γυναίκες Ηρωίδες, που όλοι λίγο ή πολύ θα γνωρίσαμε, από τις γυναίκες της παλιάς κοπής, τις γυναίκες του μόχθου, της τιμής και της θυσίας, τις γυναίκες συλοβάτες των αξιών και των οικογενειακών δεσμών, τις φτωχές υλικά, αλλά παν πλούσιες σε ήθος γυναίκες, γυναίκες της αξιοπρέπειας και της αρχοντιάς. Τις γυναίκες που αφήνει απόλυτα αλώβητες το επιπόλαιο παλιότερα ρατσιστικό λεγόμενο, „πολλά μαλλιά και λίγη γνώση“ που είναι φως φανάρι το πόσο άστοχο ήταν, είναι και θα είναι εσσει.

Στις γυναίκες εκείνες που δεν είχαν για τον εαυτό τους ούτε μια στιγμή κι όμως τον προφύλαξαν, τον θώπευσαν, τον διατήρησαν και με ευλάβεια τον τοποθέτησαν, μαζί με τους απογόνους τους, στην πλειοψηφία θέλω να πιστεύω, στον άμβωνα της τοπικής μας ιστορίας, της πατρίδας, της πολιτιστικής μας κληρονομιάς και της παράδοσης, ανεξίτηλο.

Δημήτρης Καλαντζής
Καλό χειμώνα

Παραβατικότητα Διαχρονική

Η παραβατικότητα σοβαρού ποσοστού των ανθρώπων, είναι μάλλον έμφυτη και διαχρονική και τα αίτια, όμως, που τη συνδραυλίζουν, αμέτρητα και αδιάκοπα, ώστε να εξεγείρουν ανθρώπους με αδύνατες αναστολές εγκράτειας, που προβαίνουν σε παντός είδους άνομες πράξεις από ελαφρά πταίσματα έως στυγερά εγκλήματα.

Στην κάθε εποχή και περίοδο διαφοροποιούνται οι παρανομίες και οι δράσεις αυτών, ανάλογα και με τις δυνατότητες αποτροπής και καταστολής των από τις κρατικές Αρχές και πολλών άλλων προσπάθειες.

Θα αναφέρω κάποια τέτοια γεγονότα συμβάντα στην περιοχή μας, όπως από διηγήσεις μεγαλύτερων άκουγα και θυμάμαι.

Περίπου το έτος 1895, λίγο πριν προβάλλει ο προηγούμενος 20^{ος} αιώνας (1900), δηλαδή τη δεύτερη Δεκαετία από την απελευθέρωση της Θεσσαλίας, που η κατάσταση ήταν αφάνταστα και ασύγκριτα δυσκολότερη από τη σημερινή οργάνωση και δυνατότητα της επέμβασης των κρατικών Αρχών, για τη διαφύλαξη και προστασία της τάξης προ παντός στην ύπαιθρο χώρα.

Ενέσκυψε στο χωριό μας τότε επιδρομή από δύο συνεργαζόμενες παρέες ληστών, του ΨΥΛΙΑ και του ΤΣΟΥΚΑ, συνασπισμένοι, με στόχο την κατάληψη του Μεσενικόλα για εκβίαση λύτρων κ.λ.π.

Περιφερόμενοι ανεμπόδιστοι στο κέντρο του χωριού μας, δηλαδή στην τότε λεγόμενη «Πλατεία», δρόμο γύρω στη βρύση Μ' σοχώρι, είδαν έναν Καναλιώτη, που έφερε με το γάιδαρο τσουκάλια πήλινα και ο **Τσούκας**, που τον είχε προγράψει φαίνεται, διότι κάποτε πριν δεν τον ικανοποίησε με χρήματα ή τρόφιμα και βρίζοντάς τον, του έκοψε το ένα αυτί του.

Αιμόφερτος ο δυστυχής οδύρονταν σφαδάζοντας. Βλέποντάς τον έτσι και ο άλλος ληστής **Ψύλιας**, καταφέρθηκε υποτιμητικά κατά του Τσούκα και τελικά εκνευρισμένος για το επεισόδιο αποτελείωσε τον παθόντα, σκοτώνοντάς τον ο ίδιος.

Δημιουργήθηκε έτσι μία αντιπάθεια μεταξύ των αρχηγών των ληστών. Την πράξη αυτή των ληστών, την άκουσα από τη γιαγιά μου Ελένη Κυριαζή, που ήταν Καναλιώτισσα, φρεσκοπαντρεμένη τότε στο Βουνέσι του παππού μου Αντώνη Κυριαζή, πατέρα κατόπιν της μάνας μου Φωτεινής, του θείου μου Θωμά Κυριαζή (Πέρσα) και των άλλων πολλών αδερφών, που το σπίτι τους ήταν τότε ζόροφο, το μεγαλύτερο του χωριού πάνω από τη βρύση Μ' σοχώρι, όπως υπάρχει ακόμα καταδαφισμένο μετά το κάψιμο των Ιταλών το 1943.

Στη συνέχεια οι ληστές προχώρησαν προς τον κύριο στόχο τους την εκπόρθηση του Μεσενικόλα, που είχαν προηγούμενα, διότι δεν τους επέτρεπαν την είσοδό τους στο χωριό.

Ακροβολίστηκαν τότε στη ράχη από τον Αηλιά του Μεσενικόλα και προς τα επάνω και άρχισε η μάχη, διότι τα ακρινά σπίτια του χωριού Μεσενικόλα είχαν μικρά ανοίγματα (πολεμίστρες), όπως περίπου στα κάστρα και τις θυμόμαστε οι υπερήλικες, πριν καούν τα χωριά μας την 14^η Ιουνίου 1943.

Τελικά δεν κατόρθωσαν οι ληστές να εκπορθήσουν το Μεσενικόλα, αλλά φονεύθηκε στη μάχη και ο εκ των αρχηγών τους **Ο ΤΣΟΥΚΑΣ**, περίπου 50 μ. από τη Βουνεσιώτικη βρύση Καρατινή προς Μεσενικόλα, όπου υπήρχε ακόμα και το λάκωμα του τάφου του, που μας το έδειχνε με την αφήγηση σε μένα και το Γιάννη Καραθάνο, ο Αλέκος Κατοίκος, που μαζί του φυλάγαμε στην περιοχή εκείνη τις κατσίκες μας το 1941-1942, που δε λειτουργήσε το σχολείο μας, λόγω κατοχής. Ελέγγο δε από τους συγχωριανούς μας τότε, ότι ο Τσούκας δεν σκοτώθηκε στη μάχη από τους αμυνόμενους Μεσενικολίτες, αλλά από τους συναγωνιστές του Ψύλια, για το περιστατικό στο Βουνέσι με τον Καναλιώτη.

Υποχωρώντας, όμως, από τη μάχη κάποιοι από τους κλέφτες, πήγαν και απήγαγαν τη γιδοβίτσα του Μεσενικόλα στη Νεβρόπολη και την έφεραν στο δικό μας Άγιο Αθανάσιο και Αλαταριές και σφάζαν για κάποιες μέρες κατσίκες, διαμένοντας στο χωριό μας και από τους χωριανούς μας, όποιος ήθελε, πήγαινε και άρμεγε τις υπόλοιπες γίδες, διότι αυτό ήταν ευεργετικό για τις γίδες, να μην πάθουν μασταρά, όπως έλεγαν, από τη συσσώρευση του γάλατος στους μαστούς για ημέρες, ευεργετώντας έτσι τους κοντοχωριανούς Μεσενικολίτες, προστατεύοντας τα ζώα τους, ωφελούμενοι οι ίδιοι και το γάλα.

Όλα αυτά μου τα επιβεβαίωσε αργότερα και ο Θώμος Σκούφης και ο πατέρας μου. Οσον αφορά την αναφερόμενη ανωτέρω βρύση Καρατινή ή Αγίασμα, όπως τη λέγαμε τότε, ήταν περίπου 20 μ. πάνω από τον παλιό ημιονικό δρόμο Βουνέσι-Μεσενικόλα, που η διάβασή του εν συγκρίσει με το σημερινό αυτοκινητόδρομο ήταν η εξής : Από τη Ζάβα φθάνοντας εκεί που στρίβουμε αριστερά για Αστυνομικό Τμήμα, ο παλιός δρόμος ανέβαινε πάνω δεξιά από τη σημερινή άσφαλτο, περνούσε πάνω από την παιδική χαρά (κούνιες), περνώντας το ρέμα, συνέχιζε πάνω από το κτήμα της Αγορούλας Τσι-

πρά, σήμερα Λούρικα, συνέχιζε στην κορυφή του Νταίραγα, με κατεύθυνση το πέρασμα πάνω από το Νεκροταφείο στον Αηλιά του Μεσενικόλα.

Το όριο περιοχής Μορφοβούνι Μεσενικόλα στη θέση αυτή, είναι η γραμμή της υπάρχουσας ράχης, που φαίνεται και ο Μεσενικόλας, που χωρίζει και τα νερά προς Βουνέσι και Μεσενικόλα και κατεβαίνοντας στον ασφαλτόδρομο, συνεχίζει προς τα κάτω το όριο στην κοίτη του ρέματος μέχρι τη γέφυρα και το μύλο Παπαδούλη, ανύπαρκτου πλέον και κάτω αυτού ακολουθεί την κοίτη του ποταμού Γαύρας έως Μητρόπολη.

Επάνοδος τώρα στη Βρύση Καρατινή-Αγίασμα :

Αυτή ήταν 20 μ. περίπου πάνω από τον ημιονικό δρόμο, ως περιεγράφη παραπάνω και 50 μ. περίπου πριν τη ράχη οριογραμμή νερών Βουνέσι Μεσενικόλα, δηλαδή στη Βουνεσιώτικη περιοχή.

Στα 20 μ. πάνω από τον παλιό δρόμο μέχρι τη βρύση υπήρχε κήπος του Γιώργου Κουσιά, φραγμένος και καλλιεργούνταν έως το 1970 και έξω από το φράχτη προς τα επάνω ήταν η πετρόκτιστη Βρύση.

Ακριβώς κάτω από τον κήπο του Κουσιά και τον παλιό δρόμο υπήρχε άλλος παρόμοιος φραγμένος καλλιεργήσιμος κήπος του Θεοδόση Θεοδώρου Βασιλούλη, χωριανού μας, του παππού Θεοδώρου παντρεμένου στο Μεσενικόλα παλιά και αδερφού των: Βασιλή Βασιλούλη, Αποστόλη Βασιλούλη και Κωνσταντίνου Βασιλούλη (Κοκαλίτσα).

Κάτω από τον κήπο του Βασιλούλη το καλοκαίρι φέτος (2022) στην άκρη του ασφαλτωμένου δρόμου κτίστηκε περίτεχνη πέτρινη Βρύση εις μνήμην του αείμνηστου Παναγιώτη Ποδημάτα, άξιου και δραστήριου Κοινοτικού Γραμματέα του Μεσενικόλα και πολυγραφότατου της Εφημερίδας «Νεβρόπολη».

Την καινούργια βρύση έκτισαν οι Μεσενικολίτες άριστοι τεχνίτες, Ευάγγελος Παπαιωάννου και Φιλίππου, με κληρονομική παραδοσιακή εμπειρία, που δεν την παρατούν, παρά το ότι το κύριο επάγγελμα του Μαστροβαγγέλη σημερινού είναι εκπαιδευτικός, εγγονός, όμως και συνεπώνυμος με το γνωστό παλιό Μαστροβαγγέλη Παπαιωάννου εκ Πενταλόφου Κοζάνης, που έκτισε στο Βουνέσι το έτος 1928 το παλιό μας σχολείο στη σημερινή πλατεία μας επί κυβερνήσεως τότε του Ελευθερίου Βενιζέλου και Υπουργού Παιδείας Γ. Παπανδρέου και είχε ριζώσει στο Μεσενικόλα με πολλούς απογόνους.

Η παλιά βρύση εγκαταλειμμένη ξηλώθηκε σιγά σιγά από την παλαιότητα ή και κακόβουλη ενέργεια και με τις πλημμύρες εξαφανίστηκε εντελώς χάνοντας και το νερό, το οποίο ελπίζουν να ξαναμαζέψουν και μακάρι, για να εμπλουτίσουν την καινούργια βρύση, αλλιώς θα την τροφοδοτήσουν από το δίκτυο ύδρευσης του πλησίον Νεκροταφείου του Μεσενικόλα.

Η παλιά βρύση είχε σταθερή ποσότητα νερού μέτρια και εξυπηρετούσε τους διερχόμενους τότε, ποτίζοντας και τους κήπους, αλλά και κάθε καλοκαίρι το υπαίθριο πρόχειρο με καναπέδες εποχιακό στέκι με γλυκά, βανίλια και λουκούμια για τους παραθεριστές του Τάσου Γόρδιου, μαραγκού τότε, που έφυγε κατόπιν στο Βόλο, δημιουργώντας μακαλικό με σύζυγο τη Χαρίκλω Χρ. Βασιλούλη, αδελφή του Νίκου.

Τη βρύση αυτή απολάμβανε και εξυπηρετούνταν καθημερινά τα καλοκαίρια της Δεκαετίας του 1950 και 1960 και ο Θεοδόσης Κυριαζής, που ήταν καθημερινός οδοιπόρος από Σκάλες, Άγιο Αθανάσιο, Αλαταριές, Αλωνάκι και κατεβαίνοντας στη βρύση Καρατινή πλενόταν και κατέληγε στον Παλαπέλα για καφέ, αφού ξεσκονιζόταν με μια βούρτσα του μαγαζιού.

Στην επιγραφή της καινούργιας βρύσης αναφέρεται ως όνομα περιοχής «Κυριατινή» αντί του παλιού Καρατινή, που την ξέραμε.

Ισως ερευνώντας οι ενδιαφερόμενοι δημιουργοί της καινούργιας βρύσης να βρήκαν το σωστό όνομα τοπωνυμίου.

Οσον αφορά την ονομασία Τσοούκα της περιοχής δεν επικράτησε, διότι Τσοούκα ονομάζεται 3 χιλιόμετρα πιο κάτω δασική έκταση του Μεσενικόλα κοντά και πάνω από τη γέφυρα και μύλο του Παπαδούλη.

Σημείωση: Περίπου το έτος 1963 στο Βουνέσι, επί προεδρίας Σωκράτη Τουλιά, τυχαία στο μαγαζί του συνάντησα τη χήρα Αλέκου Βελιμέζη, ονομαστού φιλόλογου καθηγητή με τον Κων/νο Βασιαρδάνη, να ζητούν και να πιέζουν τον Πρόεδρο Σωκράτη να τους επιτρέψει με έργο δωρεάς της Βελιμέζη, να πάρουν το νερό της βρύσης στο Νεκροταφείο Μεσενικόλα. Ο Βασιαρδάνης με τον οποίο είχα καλές σχέσεις περίμενε βοήθεια, αλλά με βρήκε εντελώς αρνητικό και ο Σωκράτης τους το έκοψε. Αργότερα ο Ηλίας Γιαννάκος, φίλος και του Βασιαρδάνη, μου έλεγε τα παράπονα, που του εξέφρασε ο φίλος του για μένα.

Τελικά αργότερα ικανοποιήθηκε η ανάγκη ύδρευσης του νεκροταφείου Μεσενικόλα από το δίκτυο.

ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ

του Ηλία Νασιάκου

8

ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ ΚΑΙ ΑΠΕΙΛΕΣ ΤΟΥΡΚΩΝ ΑΞΙΩΜΑΤΟΥΧΩΝ

Φιλεύσπλαχνα, πονόψυχα οι Τούρκοι απευθύνουν, προς την Ελλάδα συμβουλές κι εφαρμογή συστήνουν.

Μην παίρνετε αερόπλανα κορβέτες και φρεγάτες, το βάρος είναι υπέρογκο για τις δικές σας πλάτες.

Γιατί η οικονομία σας είναι σε καραντίνα και οδηγείτε τον λαό στην ένδεια στην πείνα.

Όσα να παραγγείλετε θα είναι παρανυχίδα μπρος στην υπεροπλία, μας που φέρνει καταιγίδα.

Στα θέματα εξοπλισμών μην ματαιοπονείτε εάν μας δοκιμάσετε θ' απογοητευθείτε.

Όσαύτως στην πολιτική και την οικονομία, είναι γνωστό δεν έχετε, προσέγγιση καμιά.

Με την Τουρκία ισάξιοι όσο κι αν προσπαθείτε, πάνω στο ίδιο το σκαλί, ποτέ δεν θ' ανεβείτε.

Απαγορεύεται ρητά να ρίχνετε στεφάνι, γύρω από τα ίμια κι όπου το μάτι φθάνει.

Το χόμπι σας για ψάρεμα τσιπούρας να ξεχάστε, στα χωρικά μας ύδατα μπαίνετε να θυμάστε.

Οι ψαράδες μας με δίχτυα τείχος οριοθετούν, στη γαλάζια μας πατρίδα που την εποφθαλιούν.

Για μαζέψτε τα μυαλά σας και μην το'χετε καμάρι όργανα άλλων γίνεστε δεν παίρνετε χαμπάρι;

Αν παρά ταύτα έχετε φαγούρα στο κεφάλι, τίμημα θα πληρώσετε στην θάλασσα και πάλι.

Το πρόγραμμα εξοπλισμού τους εκνευρίζει ίσως, κι εκφράζονται ρητορικά με έχθρα και με μίσος.

Σούδα κι Αλεξανδρούπολη, τους κάθισαν στο μάτι και σχέδια στρατηγικά, θα μείνουν αμανάτι.

Με απόγνωση προβλέπουν αλλαγή ισορροπίας, με αναβάθμιση Ελλάδας κι υποβάθμιση Τουρκίας

ΡΩΣΙΑ – ΤΟΥΡΚΙΑ

Το φλερτ με Πούτιν κι Ερντογάν, τον έχει αναβαθμίσει τήρησε ουδετερότητα πήρε και το μπαζίσιο.

Για ανταμοιβή του δώρισε την σιτοσυμφωνία την κέρδισε επάξια με την διπλωματία.

Ο Βλαδιμήρ διάπλατα του άνοιξε την αγκάλη κι αυτοστιγμεί ο Ερντογάν, άρπαξε την σκυτάλη.

Το Ουκρανικό σιτάρι διανέμει διεθνώς, τον παγκόσμιο σωτήρα, παριστάνει ευχερώς.

Ο Πούτιν καλώς έπραξε και έκανε εισβολή δηλώνει επίσημα ο Ταγίπ και τον δικαιολογεί.

Αυτός ο εναγκαλισμός και το αλισβερίσι μήπως ωθούν τον Ερντογάν, ν' απαρνηθεί την δύση;

Εάν το παίζει δίπορτο, μεπλάδες στο κεφάλι δύο καρπούζια δύσκολα, χωρούν σε μια μασχάλη.

Ενα στρατόπεδο απ'τα δύο, μοιραίως θα διαλέξει αλλιώς ανεπανόρθωτα, τα μπουτία του θα μπλέξει.

Εν μέσω σφύρας κι άκμονος στου Ηφαιστου το καμίνι, αν το παιχνίδι μπερδευτεί, θα νιώσει την οδύνη.

Οι Ρώσοι κι οι Αμερικανοί έχουν νοημοσύνη γνωρίζουν πως ο Ερντογάν, γλύφει εκεί που φτύνει.

Για το συμφέρον κόβονται και θα τον λιβανίζουν σε ποιόν θα γείρει η πλάστιγγα, μόνο γιαυτό ερίζουν.

john tziaf

Η εφημερίδα είναι δική σας!

Στείλτε μας τα νέα σας, τις απόψεις σας, τις παρατηρήσεις σας στο

morfonuni@yahoo.gr

ή στη σελίδα μας στο Facebook μέχρι τις 10 Μαρτίου 2023 ώστε να δημοσιευθούν στο επόμενο φύλλο.

ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ...

ΘΕΜΑΤΑ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ ΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΓΕΝΝΙΟΥΝΤΑΙ Η ΓΙΝΟΝΤΑΙ;

του Δημήτρη Αντωνίου,
Καθηγητή Αγγλικής Β.Α., Κατόχου Masters Παιδαγωγικής & Γλωσσολογίας
aglo.academia@gmail.com

Δεν υπάρχει καμία απολύτως αμφιβολία, για εκατοντάδες ή και χιλιάδες χρόνια, πως χιλιάδες άλλοι άνθρωποι έκαναν και συνεχίζουν να κάνουν την ίδια ερώτηση. Προφανώς, ή μάλλον βεβαίως, οι απόψεις δίστανται και καθέννας μας ανάλογα με το περιβάλλον στον οποίο γεννιέται και μεγαλώνει, ανάλογα με την τυπική ή άτυπη εκπαίδευση που έχει, και για χιλίους άλλους παράγοντες τον «βοηθούν» ή συντελούν ή τον εξωθούν ή τον προοιδιαίνουν να σχηματίσει τις διάφορες απόψεις – views, οι οποίες πολλές φορές γίνονται πεποιθήσεις – convictions και τότε, φεύ, δεν αλλάζουν με τίποτα. Για τις πεποιθήσεις τους οι άνθρωποι πολεμούν, θυσιάζονται, γίνονται μάρτυρες και δεν αλλάζονται. Η γνωστή φράση του μεγάλου μας ήρωα Αθανασίου Διάκου στην πρόταση των Τούρκων: «Γίνεσαι Τούρκος Διάκο μου, την πίστη σου ν' αλλάξεις, να προσκυνήσεις το τζαμί, την εκκλησιά ν' αφήσεις;», και η γνωστή απάντηση του ήρωά μας: «Εγώ Γραικός γεννήθηκα, Γραικός και θα πεθάνω». Το αναφερόμενο παράδειγμα ανάγλυφα περιγράφει τι σημαίνει πίστη, πεποίθηση, πιστεύω, conviction, κλπ.

Βεβαίως, υπάρχει και ο εθισμός – condition, που σημαίνει σε τελική ανάλυση, η πλήση εγκυφάλου, ο δογματισμός και η συστηματική «εκπαίδευση» να αλλάξουμε τη φύση του ανθρώπου. Επί σειρά ετών εφήρμοσα αυτό που στα Αγγλικά λέγεται fieldstudy, δηλαδή μελέτες και παρατηρήσεις που έγιναν σε υπαρκτά πρόσωπα και σε πάμπολλες περιπτώσεις. Παράδειγμα: Είναι καλοκαίρι, και βγαίνοντας από τη θάλασσα, περπατάμε στην ακρογιαλιά και βρισκόμαστε μπροστά σε δύο αδελφάκια τριών και τεσσάρων ετών, τα οποία έχουν από μία μπανάνα και τρώνε. Σταματάμε και ευγενικά ζητάμε από το ένα αδελφάκι εάν θα ήθελε να μας δώσει λίγη μπανάνα και το παιδάκι, **τελείως αυθόρμητα**, σου βάζει την μπανάνα του στο στόμα σου. Και ενώ το αδελφάκι του, **τελείως αυθόρμητα**, κρύβει τη μπανάνα του, φοβούμενο μην την αρπάξεις, και η μαμά, **τελείως αυθόρμητα** δηλώνει: «**Κυρίε μου, αυτό θα έμενε νηστικό για να σου δώσει το φαγητό του, και το άλλο δεν θα έδινε ούτε νερό στον Άγιο**».

Ο αυθορμητισμός των ανθρώπων ούτε διδάσκεται, αλλά ούτε ξεριζώνεται. Τα δύο αδελφάκια των οποίων η συμπεριφορά τους μόλις αναφέρθηκε, κανένας δεν τα δίδαξε να δίνουν ή να μη δίνουν. Απλά το ένα γεννήθηκε και ευχαριστιέται με το να δίνει, ενώ το άλλο έχει από γεννησιμιού του **κτητικές τάσεις** και δεν το επιτρέπει να δίνει τίποτα και σε κανέναν.

Δεν νομίζω πως κάποιος ψυχολόγος θα ισχυριστεί πως μέσω διδασκαλίας οι άνθρωποι διαμορφώνουν συμπεριφορές και χαρακτήρες που υπόκεινται των γονιδίων μας. Το παράδειγμα των μικρών αδελφών επαναλήφθηκε αρκετές φορές, φυσικά με διαφορετικά παιδάκια, και τα αποτελέσματα ήταν πάντα τα ίδια.

ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΜΕ ΚΑΚΙΑ

Ωστόσο, ας ασχοληθούμε και με μερικές άλλες ομάδες ή κατηγορίες ανθρώπων π.χ. τους κακούς και πιο συγκεκριμένα με ανθρώπους που γεννιούνται με την κακία μέσα τους, η οποία μπορεί να φωλιάζει στα σωθικά τους για χρόνια ολόκληρα και σε δεδομένη στιγμή μπορεί να εκδηλωθεί. Αυτοί οι άνθρωποι μπορεί να είναι στο συγγενικό μας περιβάλλον, ίσως και «φίλοι» μας, συνεργάτες μας, συνεταιίροι μας, συνάδελφοι, κλπ. **Η ζήλια και η κακία συνδέονται με μία στενή συγγένεια και όταν οι συνθήκες το επιτρέπουν συνεταιρίζονται, συνωμοτούν και σκηνοθετούν με σκοπό να συντρίψουν αυτόν που είναι καλύτερος από τους εαυτούς τους!!!**

Όλοι μας γνωρίζουμε τα ιερά «τέρατα» του ελληνικού κινηματογράφου, που αν και παρήλθε αρκετός χρόνος από τις ημέρες της δόξης τους, ακόμα και σήμερα απολαμβάνουμε μέσω της τηλεόρασης τις ταινίες τους που είναι καταπληκτικές, συναρπαστικές, τρομερά διασκεδαστικές αλλά και διδακτικές ιστορίες. Επιλέγουμε μία σκηνή μεταξύ Χρήστου Χατζηχρήστου και Θανάση Βέγγου στην περίφημη ταινία «Ο Ηλίας του 16^{ου}». Και τούτο για να διαφωτίσουμε τι σημαίνει καταπιεσμένη ζήλια και κακία. Στην αναφερόμενη ταινία ο Χατζηχρήστος υποδύεται το ρόλο του χωροφύλακα και ο Βέγγος υποδύεται το ρόλο του κλέφτη, ο οποίος συνελήφθη και οδηγήθηκε στην αστυνομία, όπου ο Χατζηχρήστος υπηρετούσε ως χωροφύλακας. Σε κάποια στιγμή ο Χατζηχρήστος, «υποτίθεται» λόγω του ρόλου του, άρχισε όχι μόνο να επιπλήττει τον Βέγγο, αλλά να του ρί-

χνει το ξύλο της χρονιάς. Εκτοτε, δηλαδή μετά απ' αυτό το έργο, ο Βέγγος δεν ξαναμίλησε ποτέ το Χατζηχρήστο, ο δε Χατζηχρήστος δήθεν ως χωροφύλακας έβγαλε όλη τη ζήλια και κακία που είχε εναντίον του Βέγγου και αυτή είναι η πικρή αλήθεια. Είναι μόνο ένα παράδειγμα από τα χιλιάδες που εξελίσσονται καθημερινά γύρω μας.

ΟΙ ΦΙΛΑΡΓΥΡΟΙ

Ξεκινάμε με τον «ΦΙΛΑΡΓΥΡΟ» του Μολιέρου, που η πρώτη του έκδοση στα ελληνικά έγινε στη Βιέννη το 1816 και μέχρι σήμερα οι φιλάργυροι δεν άλλαξαν ούτε κατά το ελάχιστον, αλλά, στην ελληνική γλώσσα εμπλουτίστηκαν και με τα εξής κοσμικά επίθετα: τσιγγούνης, αρχιτσιγγούναρος, τσιγγουνόψυχος, εξηναβελόννης, σπάγγος, σπαγγοραμένος, φραγκοφωνίας, τσιφούτης, καρμίρης, κλπ., κλπ.

Όπως επισημάνθηκε και στην εισαγωγή του κειμένου οι άνθρωποι ΓΕΝΝΙΟΥΝΤΑΙ ΚΑΙ ΔΕΝ ΓΙΝΟΝΤΑΙ, άρα και οι πάσης φύσεως και ονομασίας τσιγγούνηδες δεν τυγχάνουν εξαίρεσης. Μάλιστα κυκλοφορεί ευρέως πως οι υποφέροντες εκ της φιλαργυρίας υποφέρουν και από αισθήματα, δηλαδή αγαπών περιορισμένα, συμπνοούν τον συνάνθρωπο περιορισμένα, σπάνια βοηθούν συνανθρώπους τους, ακόμα γελούν και περιορισμένα. Αυτή η ασθένεια, διότι περί ασθένειας πρόκειται, δυστυχώς δεν θεραπεύεται και είναι ανίατος.

ΟΙ ΠΛΕΟΝΕΚΤΕΣ- ΟΙ ΑΠΛΗΣΤΟΙ

Αυτή η κατηγορία ανθρώπων είναι μία άλλη περίπτωση κληρονομικής ασθένειας, η οποία δύσκολα θεραπεύεται, εάν θεραπεύεται καθόλου. Ο Απόστολος Παύλος σχετικά με αυτή την ασθένεια λέει: «Ρίζα γαρ πάντων των κακών εστίν η φιλαργυρία, ης τινές ορεγόμενοι απεπληνήσαν από της πίστεως και εαυτούς περιείπειραν οδύναςπολλαίς» (Α΄ Τιμ. 6:21). Δηλαδή ρίζα όλων των κακών είναι η φιλαργυρία. Μερικοί κυριευθέντες από την όρεξη και την σφοδρά επιθυμία, που γενεί αυτή από το χρήμα, απεπληνήσαν από την πίστη και έμπηξαν στον εαυτό τους σαν άλλα καρφιά πολλούς πόνους και αγωνίες.

ΑΙΣΙΟΔΟΞΟΙ ΚΑΙ ΑΠΑΙΣΙΟΔΟΞΟΙ

Μια άλλη μεγάλη κατηγορία ανθρώπων είναι αυτή των αισιόδοξων και απαισιόδοξων. Οι μεν, σχεδόν **πάντα**, βλέπουν το ποτήρι μισογεμάτο, οι δε, σχεδόν **πάντα**, βλέπουν το ποτήρι μισοάδειο, ενώ η στάθμη του περιεχομένου του ποτηριού, παραμένει **πάντα** ίδια. Τι συμβαίνει; Κάτι πολύ απλό: οι μεν γεννήθηκαν αισιόδοξοι και οι δε απαισιόδοξοι. Οι αισιόδοξοι και τελείως άδειο να είναι το ποτήρι, αυτοί το βλέπουν γεμάτο, σε πλήρη αντίθεση, οι απαισιόδοξοι, ακόμα και αν το ποτήρι ξεχειλίζει, αυτοί το βλέπουν άδειο.

Συμπερασματικά, οι αισιόδοξοι συνήθως δεν καταλήγουν αυτόχειροι, σε αντίθεση με τους απαισιόδοξους.....

ΟΙ ΚΛΕΠΤΟΜΑΝΕΙΣ

Η περίπτωση της κλεπτομανίας είναι μία άλλη κατηγορία ανθρώπων, οι οποίοι «διασκεδάζουν» ή τέλος πάντων ευχαριστούνται με το να κλέβουν. Συνέβη να γνωρίσω από κοντά κάποια κυρία η οποία έπασχε από αυτή την ασθένεια. Όταν τελικά πείστηκε ότι έπρεπε να δεχθεί βοήθεια από ειδικό ψυχίατρο, απαλλάχθηκε από την ασθένεια μετά από θεραπεία ολίγων ετών!

ΑΛΛΕΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ

Στο παρόν κείμενο δεν γίνεται καταγραφή όλων των χαρακτηριστικών με τα οποία οι άνθρωποι γεννιούνται, **απλά αναφέρονται όρισμένα παραδείγματα τα οποία αλλοιώνονται να κατανοούμε τους συνανθρώπους μας και να τους αντιμετωπίζουμε ανάλογα με τη συμπεριφορά τους, εννοώ με κατανόηση, χωρίς να προσπαθούμε να τους αλλάξουμε.** Κάποιος μπορεί να είναι εσωστρεφής ή εξωστρεφής, κοινωνικός ή αγοραφοβικός, ταπεινόφρων ή υπερόπτης, ολιγομιλητικός ή πολυλογός, ντροπαλός ή θαρραλός, μονογαμικός ή πολυγαμικός, κλπ., κλπ.

Ο γράφων δεν επαγγέλλεται, δεν διατείνεται, δεν ισχυρίζεται, ούτε καν υπονοεί ότι είναι ειδικός αναλυτής προσωπικοτήτων. Ωστόσο, επειδή επί σειρά αρκετών ετών ασχολήθηκε με τη διδασκαλία και ειδικότερα την παιδαγωγική, είχε την ευκαιρία να παρατηρεί, να μελετά και να καταλήγει σε συγκεκριμένα συμπεράσματα. Η μεγαλύτερη προσφορά του στο λειτουργημά του ήταν η αξιοποίηση των ταλέντων των χαρακτηριστικών παιδιών στο έπακρο, στον τομέα και στο αντικείμενο που εδίδασκε.

ΤΩΡΑ

του Αλέξη Γαλανούλη

Είπα να κάνουμε μια διαδικτυακή ξενάγηση μήπως βρούμε κάτι χρήσιμο και ενδιαφέρον. Κυρίως να ξεφύγουμε από το ψυχοπλάκωμα της τοπικής επικαιρότητας που, τον τελευταίο καιρό, περιστρέφεται γύρω από τα δήθεν «πρωτόγνωρα» σεξουαλικά εγκλήματα παντός είδους διαστροφής και παραβατικότητας. Πράγματα τα οποία συνέβαιναν και μάλλον θα συνεχίσουν να συμβαίνουν υπό το σκότος της ψυχής των ανθρώπων, όχι μόνο στην ελληνική κοινωνία αλλά και σε όλες τις αναπτυσσόμενες, και υποανάπτυκτες χώρες του κόσμου. Υπάρχουν οι αρμόδιες υπηρεσίες και δικαστικές αρχές που μπορούν, και πρέπει, να επιληφθούν αυτών των θεμάτων για να περιοριστούν και, ίσως, να εξαλειφθούν.

Αλλά, όταν αυτό το είδος της επικαιρότητας επισκιάζει θέματα όπως είναι η ακρίβεια στα καταστήματα βασικών ειδών διατροφής, στα καύσιμα, στην οικιακή θέρμανση, είναι εξίσου εγκληματικό με τα προαναφερόμενα σκάνδαλα. Το ίδιο περίπου ισχύει και για θέματα που άπτονται των σχέσεών μας με τις γειτονικές χώρες και στις εξελίξεις και επιπτώσεις στον πόλεμο της γειτονιάς μας, Ενας πόλεμος όπου έχουμε δύο Ορθόδοξους λαούς να αλληλοσπαράσσονται και να καταστρέφουν τις χώρες τους με τη συμμετοχή μας σε μία από αυτές. Κατά τα άλλα είμαστε Χριστιανοί και προσκυνούμε και ευχόμαστε να βάλει ο Θεός το χέρι του. Ποιο χέρι να βάλει ο Θεός; Το αριστερό ή το δεξιό τη στιγμή που εμείς ψάχνουμε τις τρύπιες τσέπες μας για να βρούμε κανένα Ευρώ να πάρουμε ψωμί; Εκείνοι που παραπλανούν το λαό και εσκεμμένως αποσιωπούν άλλα, διαπράττουν μεγαλύτερα και χειρότερα εγκλήματα.

Εχοντας απηυδισθεί από όλα αυτά σκέφθηκα να κάνω ένα διαδικτυακό περίπατο να δω και να ψάξω μήπως και βρω καμιά αλήθεια κρυμμένη ή σκεπασμένη πουθενά για να ενημερωθώ. Να μάθω τι γίνεται στον κόσμο και προς τα πού πάμε. Και αντί να βρω αυτά που έψαχνα βρήκα αναφορές καταγραφές, ονόματα ημερομηνίες και χρονολογίες γεγονότων του παρελθόντος, αλλά και του παρόντος, που με έκαναν να καταλάβω γιατί και από ποιους γίνονται όλα αυτά. Και δόξα τω Θεώ είδα πολλά και κατάλαβα ακόμα περισσότερα τα οποία θα ήθελα να τα μοιρατώ με τους αναγνώστες της εφημερίδας που κρατάτε στα χέρια σας (εφόσον τα έχετε έξω από τις τσέπες)!

Και επειδή δεν θέλω να παραπλανήσω κανέναν αλλά ούτε και να αποσιωπήσω τίποτα, **τα γράφω εδώ όπως τα βρήκα γραμμένα.** Πιθανόν να είναι γραμμένα από τον "Uncle Sam" με αρχισυντάκτη τον γνωστό σε όλους μας «Scrounger». Και επειδή αυτοί τα γράφουν όλα στα αγγλικά θεώρησα και εγώ καλό να τα μεταφράσω στα ελληνικά για να μπορούν όλοι οι ενδιαφερόμενοι να τα διαβάσουν.

Ακολουθεί το περιεχόμενο των ευρημάτων της διαδικτυακής ξενάγησης

Ο πρώην προϊστάμενος, επί στρατηγικών θεμάτων, σύμβουλος των Ηνωμένων Πολιτειών Spignew Brezinski είπε κάποτε: «Είναι εντελώς απαραίτητο να μην υπάρξει ποτέ Ευρωπαϊκή δύναμη ικανή να απειλήσει την κυριαρχία της Αμερικής στην Ευρασία. Τούτο δε είναι αναγκαίο επειδή οι Ηνωμένες Πολιτείες έχουν μόνο το 4% του παγκόσμιου πληθυσμού και είναι απομονωμένη από την Ευρασιατική Ηπειρο, η οποία έχει το 70% του παγκόσμιου πληθυσμού, ή το 87% μαζί με την Αφρική. Αμυντικά, [θα μπορούσε κανείς να πει ότι] είναι ένα πλεονέκτημα για τις Η.Π.Α. αλλά οικονομικά είναι ένα μειονέκτημα.

Γι' αυτό η Ευρασία είναι μια ανταγωνιστική δύναμη για τις Ηνωμένες Πολιτείες και το Ευρώ μια απειλή για το δολάριο. Πώς είναι δυνατόν οι Η.Π.Α. με ένα τόσο μικρό ποσοστό 4% του παγκόσμιου πληθυσμού, να κατέχει την υψηλότερη θέση στην παγκόσμια οικονομία; Το δολάριο πρέπει να παραμείνει ως το παγκόσμιο αποθεματικό νόμισμα. Αυτή (η θέση του δολαρίου) επιτρέπει το μέγεθος της αμερικανικής οικονομίας να είναι στην κορυφή της παγκόσμιας κλίμακας αντί να είναι κάτι ανάλογο των άλλων καθιερωμένων νομισμάτων.

Για να κατέχει όμως, αυτή τη θέση το δολάριο πρέπει να κυκλοφορεί παγκοσμίως. Οι Η.Π.Α. δημιούργησαν μια τεραστία βιομηχανική οικονομία βασισμένη στην εκτός των συνόρων τους ανάπτυξη. Ετσι ώστε τα δολάρια να μπορούν να κυκλοφορούν σε όλον τον κόσμο για την αγορά προϊόντων από χώρες όπως είναι η Κίνα και η Ιαπωνία. Για να υπάρξει όμως παραγωγή προϊόντων, η Κίνα και η Ιαπωνία χρειάζονται ενέργεια. Ετσι, οι Η.Π.Α. καθιέρωσαν (ή δημιούργησαν και εφάρμοσαν) το σχέδιο «Πετροδολάρια» ώστε να κυκλοφορούν [και] στη Σαουδαραβία.

Με το Αμερικανικό συναλλαγματικό απόθεμα και την χρηματοδότηση της αγοράς πολύ πιο απλόχερα από οποιαδήποτε άλλη χώρα, τα δολάρια επανακάμπτον στις Ηνωμένες Πολιτείες. Ετσι τυπώνεται [άφθονο] χρήμα στις Η.Π.Α. για την συναλλαγή των εμπορευμάτων από το εξωτερικό της χώρας και τελικά το συναλλαγματικό χρήμα καταλήγει στο Χρηματιστήριο της Νέας Υόρκης (Wall Street Exchange Market) όπου οι πλούσιοι γίνονται πλουσιότεροι και έτσι ολοκληρώνεται ο κύκλος της κυκλοφορίας του δολαρίου.

Το Αμερικανικό Ονειρο προσέλυσε κορυφαία ταλέντα από όλον τον κόσμο και ενίσχυσε τους τομείς της επιστήμης και της τεχνολογίας δημιουργώντας ακόμα μια τεχνολογική απόσταση ανάμεσα στις Η.Π.Α. και τις άλλες οικονομικά αναπτυσσόμενες χώρες όπως είναι η Κίνα. Αυτό βοηθάει τις Η.Π.Α. να ωφελείται από την προσφορά και εξαγωγή υψηλής τεχνολογίας καθώς ο τομέας παραγωγής χαμηλού κέρδους προϊόντα εξαντλείται (από μεριάς Κίνας και Βιετνάμ. Γι' αυτό και η ηγεσία των G 5 απέκλεισαν την Huawei (Ταϊβάν) το 2019. Εάν η Κίνα και η Ιαπωνία επιστρέψουν πίσω όλα τα δολάρια και τα συναλλάξουν με τα δικά τους νομίσματα, αυτό δημιουργεί πληθωρισμό καθιστώντας τις εξαγωγές τους δαπανηρές.

Ετσι η Κίνα και η Ιαπωνία χρησιμοποιούν ένα μέρος των δολαρίων που έχουν για να αγοράσουν χρέη των Η.Π.Α. που είναι μια πλούσια χώρα και συγχρόνως χρεωμένη στην Κίνα η οποία κατέχει μόλις το 1/5 από το κατά κεφαλήν εισόδημα των Ηνωμένων Πολιτειών. Και με το να κατέχουν γραμμάτια του Αμερικανικού Θησαυροφυλακίου η Κίνα και η Ιαπωνία αναγκάζονται να στηρίζουν το αμερικανικό δολάριο επειδή αν καταρρεύσει το δολάριο το συναλλαγμα που αποκτήθηκε με τόσο κόπο μετατρέπεται σε άχρηστο χαρτί!

Μετά τον «Ασιατικό Αξονα» του Ομπάμα (Obama) το 2011 που στόχευε στον περιορισμό της Κίνας, η ίδια η Κίνα αντέδρασε με τις πρωτοβουλίες δημιουργίας μιας ζώνης [οικονομικής ασφαλείας] και διεξόδου με την (BRI) το 2013 και μετέτρεψε ένα μέρος των δολαρίων που κατείχε [σε άλλο συναλλαγμα] για να μειώσει τον κίνδυνο να βρεθεί με όλα της τα αυγά σε ένα καλάθι, και ελπίζοντας πως αφού αυτές οι χώρες ανακάμψουν [οικονομικά] η Κίνα θα μπορούσε να έχει μια ευρύτερη εμπορική συναλλαγή μαζί τους. Εάν η Ασία και η Αφρική αναπτύσσονταν ταχέως, με τον τεράστιο πληθυσμό που κατέχουν θα κατέρρευε το δολάριο και τη θέση του [ως αποθεματικό μέσον συναλλαγής] θα καταλάμβανε το Ευρώ.

ΑΠΟ ΤΟ ΚΑΡΑΟΥΛΙ ΤΟΥ ΝΤΑΗΡΑΓΑ

του Γ. Βασιλούλη - gvasiloulis@gmail.com

Πέρασα το Φθινόπωρο καθηλωμένος λόγω του γνωστού μου ατυχήματος, χωρίς να ασχοληθώ με τις φθινοπωρινές δουλειές στο κτήμα, εκεί που έσπασα το πόδι μου. Από εδώ και στο εξής βέβαια καμιά δουλειά πάνω στις σκάλες και στις στέγες. Δουλειές μόνο πατώντας στη γη. Η ηλικία μας δεν επιτρέπει παλικαριές. Δεν επισκέφτηκα ούτε το χωριό μας, όπως κάνω κάθε Φθινόπωρο για τις απαραίτητες φθινοπωρινές δουλειές. Ευτυχώς πήγαν τα παιδιά και έκλεισαν τουλάχιστον τα νερά μην παγώσουν οι βρύσες του Χειμώνα.

Το Φθινόπωρο (Χεινόπουρους)

Το Φθινόπωρο ξεκινά παραδοσιακά με τη φθινοπωρινή ισημερία (21-24 Σεπτεμβρίου) και τελειώνει με το χειμερινό ηλιοστάσιο (21-22 Δεκεμβρίου). Η διάρκεια του φωτός της ημέρας γίνεται αισθητά μικρότερη, πέφτει αισθητά επίσης και η θερμοκρασία. Η διάρκεια της ημέρας μειώνεται, ενώ της νύχτας αυξάνεται καθώς η σεζόν προχωρά μέχρι το χειμερινό ηλιοστάσιο. Είναι η εποχή της συγκομιδής των γεωργικών προϊόντων. Τα φυλλοβόλα δέντρα ρίχνουν τα φύλλα τους και η φύση ντύνεται με πολύχρωμα στολίδια ανάλογα με τη σύνθεση της χλωρίδας κάθε περιοχής. Η διψασμένη γη δέχεται με αγαλλίαση τα πρωτοβρόχια για να καρποφορήσει. Είναι η εποχή που σηματοδοτεί το τέλος της θερινής ραστώνης και την επιστροφή στην καθημερινότητα. Η ξεγνοιασιά και η χαλάρωση δίνει τη θέση της στην ένταση και τον προγραμματισμό για μια νέα αρχή σ έναν ατέρμονα κύκλο.

Ο Σεπτέμβρης, πρώτος μήνας του Φθινοπώρου, πήρε την ονομασία του από το αριθμητικό septem (επτά) καθώς ήταν ο έβδομος μήνας του αρχαίου δεκάμηνου του ρωμαϊκού ημερολογίου. Λέγεται και τρυγητής λόγω του τρύγου, που είναι η απασχόληση σημαντικού αριθμού αγροτών. «Τον τρυγητή τα αμπελοργού πάνε χαλάλι οι κόποι».

«Μικρό καλοκαιράκι» αποκαλούσαν παλιότερα τον δεύτερο μήνα, τον Οκτώβρη, σαν έναν θλιβερό αποχαιρετισμό του Φθινοπώρου που θα έδινε τη θέση του στον Χειμώνα. Πήρε την ονομασία του από τη λέξη okto (οκτώ), επειδή στο αρχαίο ρωμαϊκό δεκάμηνο ήταν ο όγδοος μήνας. Η μεγάλη γιορτή του Αγίου Δημητρίου του έχει δώσει το όνομα «Αι Δημήτρης».

Ο Τρίτος μήνας, ο Νοέμβρης πήρε και αυτός το όνομά του ως ο ένατος μήνας του δεκάμηνου ρωμαϊκού ημερολογίου, από τη λέξη novem (εννιά). Τον αποκαλούν και «χαμένο» γιατί έχει λιγότερες με διάρκεια ημέρες. Τότε ξεκινάει το μάζεμα της ελιάς, μιας ασχολίας αρκετών επίσης αγροτών. «Όταν έρθει ο Νοέμβρης σιγομαίγει ο χειμώνας».

Αυτά και καλό Χειμώνα.

Γιώργινα, Κώτσινα, Αγγιλάκινα...

«Το όνομα της συζύγου σας παρακαλώ;» λέει ο ειρηνοδίκης, απευθυνόμενος στον μεσήλικα, άνδρα με το σκληρό κουρασμένο ηλιοκαμένο πρόσωπο, τα ροζιασμένα χέρια και τα ντρίλινα παλαιοκαιρισμένα ρούχα.

Σάστισε, ξαφνιάστηκε, χλόμιασε ο άνδρας και αργοπορημένα απάντησε σιγανά: «Γιώργινα».

-Αυτό είναι το βαπτιστικό της όνομα; - τον ξαναρωτάει ο δικαστής.

-Όχι, όχι, αλλιώς τη λένε - αποκρίθηκε σχεδόν ψιθυριστά ο άνδρας, με τα μάτια κατεβασμένα, κατακόκκινος από ντροπή και βασανιστικά έστυβε το μυαλό του, να θυμηθεί τ όνομα της γυναίκας του.

Ο άνδρας, ήταν ο μάργατος Γιώργος, γεωργός και κτηνοτρόφος από το Βουνέσι, κι ήταν κατηγορούμενος, στο Ειρηνοδικείο Μεσσηνίας -εκεί γύρω στα 1955- για αγραρζηνία.

Τους ξέφυγαν τα πρόβατα, μπήκαν στα αμπέλια του Αντωνούλα και δεν άφησαν

κλήμα και κληματοβέργα. Μεγάλη ζημιά έπαθε ο άνθρωπος. Δεν βρήκε τσαμπί, για να τρυγήσει.

Τον μήνυσε ο αγροφύλακας και τώρα, πέρα απ την αποζημίωση που δίκαια πρέπει να πληρώσει, περιμένει με αγωνία και την ποιητή της αδικοπραξίας, που θα του επιβάλει το δικαστήριο.

Να όμως που του μέλαν τα χειρότερα, δεν θυμόταν το όνομα της γυναίκας του.

Αν είναι ποτέ δυνατόν! Να ανοίξει η γη και να τον καταπιεί!

Πάνω από είκοσι χρόνια παντρεμένοι, όλοι την έλεγαν... Γιώργινα... (το θηλυκό του δικού του ονόματος)

Εκείνος πάντα την φώναζε Γυναίκα ή Γιώργινα! και τα παιδιά Μάνα! Ποτέ και κανείς, δεν την φώναζε αλλιώς.

Κι ήταν άξια, εργατική, αξιοπρεπής γυναίκα. Εκείνη κρατούσε γερά και σταθερά το τιμόνι της οικογένειας, καθαρή μητριαρχία κι εκείνος την σεβόταν, την εκτιμούσε και αναγνώριζε τις θυσίες και την προκοπή της.

Όλες οι γυναίκες στα μέρη μας, ετεροπροσδιορίζονταν -σπάνιες οι εξαιρέσεις- και εκτός από το επώνυμο, τους άλλαζαν και τ' ονομά τους, δίνοντάς τους, αυτό του άνδρα τους, Χρήστια, Θουδωράκινα, Γιάννινα, Σπύρινα, Κώτσινα...

Αυτός ήταν ο κλειστός κόσμος τους, οι άγραφοι νόμοι, οι νοοτροπίες, οι πρακτικές κι οι κοινωνικές παραδοχές.

Η κάθε Γιώργινα, σε πέτρινες εποχές, είχε άλλες έννοιες, προτεραιότητες, ανάγκες κι επιθυμίες... Με έξι παιδιά, χωράφια, γιδοπρόβατα, σπίτι... το τελευταίο που την ένοιωζε ήταν τ' ονομά της. Νάχει η οικογένεια πρώτα -πρώτα υγεία και φαί κι όλα τ' άλλα, ας καρτεράνε. Η κάθε Γιώργινα θα σ'κώνουνταν βαθειά χαρά να τα προλάβει ούλα. Να φουρνήσει του ψουμί, να ταισεί τα πράματα, να βαρέσει τα γίδια στη γιδουβίτση, τη γιλάδα στη γιλαδαριά, να παένει στη βρύση να γιουμώσει τη βαρέλα, να νίψει, να ταισεί κι να πουδέσει τα κούτσ'κα, να έχει κι του μυαλό τ' σ'του τσκάλι μι τα φαούλα απ' έβραζει ούλη τη νύχτα στη σπουρνή, να σαμαρώσει κι να φουρνώσει τα μπάρια να είντιν' έτοιμη για τη Ράζια για ξυρίπιουμα!

Με σταματημένο το μυαλό του, αγχωμένος και ντροπισμασμένος, μπροστά στον δικαστή και στο ακροατήριο, γυρίζει προς τα πίσω, εκεί που καθόταν ο μικρός του γιός και τον ρωτάει:

-Ορέ Νίκο, πως τη λένε μανράι μ', τη μανάς; -

-Αφροδίτη πατέρα - τού απάντησε το παιδί! - Αφροδίτη! Τόσο ωραίο όνομα! - μουρμούρισε ο δικαστής.

κι ο μάργατος Γιώργος ένιωσε μια μαχαιριά μες την καρδιά.

Έγινε η δίκη, πλήρωσε τα δίκαια και σωστά ο κυρ Γιώργος και τ' απόβραδο, πατέρας και γιός έφτασαν καβάλα στ' άλογο, στο σπίτι, στο χωριό τους.

Εκπληκτη η κυρά Γιώργινα, άκουσε πρώτη φορά τ' όνομα της και να της λείε γλυκά - μπορεί κι ενοχικά... ούλα καλά Αφροδίτη μ'! Ούλα καλά.

Εκτοτε... μόνο το όνομά της, Αφροδίτη! είχε στα χείλη του.

Πέρασαν τα χρόνια, κύλησε πολύ νερό στ' αυλάκι, ήρθε λίγος κοινωνικός πολιτισμός αλλάξαν οι νόμοι, η γυναίκα ανατρά την υποταγή της, επιτέλους διατηρεί το επώνυμό της, κανείς δεν διανοείται πλέον να της αλλάξει το όνομα...

Κι όμως, κι όμως κάποιες θηλυκές όμορφες υπάρξεις κινδυνεύουν από αγέλες εκβαρβα-

ρισμένων, εξαχρειωμένων αρσενικών... κάποιες θηλυκές ιερές ζωές, χάνονται άδικα, άκαιρα και τραγικά, δολοφονημένες από χέρια, κτηνωδών, υπανθρώπων ανδρών...

Πρόσφυγες.

Το θέμα των προσφύγων της Μικρασιατικής καταστροφής απασχόλησε κατά καιρούς πολλούς συγγραφείς που ανέδειξαν την έκτασή του και τις αρνητικές αλλά και θετικές παρενέργειες που επέφερε στη μητροπολιτική Ελλάδα. Η Διδώ Σωτηρίου, πρόσφυγας η ίδια γεννημένη στο Αϊδίτι το 1909, μετέφερε μέσα από τα γραπτά της (Ματωμένα χρώματα και Οι νεκροί περιμένουν, κυρίως) την τραγικότητα του ξεριζωμένου μικρασιατικού ελληνισμού όσο κανένας άλλος. Μέσα από τα διηγηματά της ανακαλύπτουμε την αγριότητα του βάρβαρου ασιατικού μωαμεθανισμού, με την ανοχή των φίλων συμμάχων μας που μας έστειλαν στη Μικρά Ασία ως χωροφύλακες των δικών τους συμφερόντων, εκμεταλλευόμενοι την κάψα της Μεγάλης Ιδέας που φώλιαζε στις καρδιές των Ελλήνων τη συγκεκριμένη χρονική περίοδο.

Μεταφέρει επίσης και τον απαράδεκτο τρόπο με τον οποίον οι κάτοικοι της μητροπολιτικής Ελλάδας αντιμετώπισαν τους ξεριζωμένους συμπατριώτες μας. Γιατί ήταν κι αυτοί Έλληνες με τρισχιλιετή παρουσία στη Μικρά Ασία.

Στο απόσπασμα από το διήγημα Οι νεκροί περιμένουν, ο αναγνώστης παίρνει μια γεύση της αντιμετώπισης των προσφύγων από τους ντόπιους συμπατριώτες τους.

Απ' τη Σμύρνη έρχεστε; Δε δεχόμαστε πρόσφυγες.

-Μα θα σας πληρώσουμε καλά, άνθρωποι του Θεού, έλεγε η θεία Ερμιόνη Εκείνοι επέμεναν στην άρνησή τους:

-Φοβάμαστε τις επιτάξεις.

Δε μάθατε λοιπόν πως στη Χίο, στη Μυτιλήνη, στη Σάμο έφτασε προσφυγολόι, κι επιτάξανε όλα τα σχολεία, τα ξενοδοχεία, τα πάντα;

-Τι θέλαμε, τι γυρεύαμε μεις να 'ρθούμε σε τούτον τον αφιλόξενο τόπο, έλεγε η κυρία Ελβίρα.

Τι θέλαμε και τι γυρεύαμε να χωριστούμε από τους άνδρες μας!

Στο τέλος θρέθηκε ένας αναγκασμένος ξενοδόχος και μας έδωσε ένα σκοτεινό, άθλιο δωμάτιο με έξι κρεβάτια.

Για πότε γινήκαμε πραγματικοί πρόσφυγες δεν το καταλάβαμε.

Μέσα σε λίγα εικοσιτετράωρα όλος ο κόσμος αναποδογύρισε.

Βαπόρια φτάναν το ένα πίσω από τ' άλλο και ξεφόρτωναν κόσμο, έναν κόσμο ξεκουρνιασμένον, αλλόκοτο, άρρωστο, συφοριασμένο, λες κι έβγαίνε από φρενοκομεία, από νοσοκομεία, από νεκροταφεία

Επήξαν οι δρόμοι, το λιμάνι οι εκκλησιές, τα σχολεία, οι δημόσιοι χώροι

Στα πεζοδρόμια γεννιόνταν παιδιά και πέθαιναν γέροι

Ενάμισι εκατομμύριο άνθρωποι βρεθήκανε ξαφνικά έξω απ' την προγονική τους γη Παράτησαν σκοτωμένα παιδιά και γονιούς άταφους

Παράτησαν περιουσίες, τον καρπό στα δένδρα και στα χωράφια το φαί στη φουφού, τη σοδειά στην αποθήκη το κομπόδεμα στο συρτάρι, τα πορτρέτα των προγόνων στους τοίχους

Και βάλθηκαν να τρέχουν να φεύγουν κνηγμένοι απ' το τούρκικο μαχαίρι και τη φωτιά του πολέμου

Ερχεται μια τραγική στιγμή στη ζωή του ανθρώπου, που το θεωρεί τύχη να μπορεί να παρατήσει το έχει του, την πατρίδα του το παρελθόν του και να φύγει, να φύγει λαχανιασμένος αποζητώντας αλλού τη σιγουριά

Αρπαξαν οι άνθρωποι θάρκες, καΐκια, σχεδίες, βαπόρια, πέρασαν τη θάλασσα σ' έναν ομαδικό, φοβερό ξενιτεμό

Κοιμήθηκαν αποθραδείς νοικοκυραίοι στον τόπο τους και ξύπνησαν φυγάδες, θαλασσοπόροι, άστεγοι άποροι, αλήτες και ζητιάνοι στα λιμάνια του Πειραιά, της Σαλονίκης, της Καβάλας του Βόλου, της Πάτρας.

Ενάμισι εκατομμύριο αγωνίες και οικονομικά προβλήματα ξεμπαρκάρανε στο φλούδι της Ελλάδας, με μια θλιβερή ταμπέλα κρεμασμένη στο στήθος: «Πρόσφυγες!».

Πού να ακουμπήσουν οι πρόσφυγες; Τι να σκεφτούν; τι να ξεχάσουν; τι να πράξουν; πού να δουλέψουν; πώς να ζήσουν;

Τρέμαν ακόμα απ' το φόβο.

Τα μάτια τους ήταν κόκκινα απ' το αμύτινο ποτάμι της κόλασης που διάβηκαν.

Και σαν πάτησαν σε στέρεο έδαφος, μετρήθηκαν να δουν πόσοι φτάσανε και πόσοι λείπουν.

Κι οι ζωντανοί δεν το πιστεύανε, μόνο άπλωναν τα χέρια τους στο κορμί τους και το ψάχνανε, για να βεβαιωθούνε πως δεν ήταν βρικόλακες.

Και ψάχναν και για την ψυχή τους, να δουν αν ήταν στη θέση της.

Μ' αυτή ήταν άφαντη.

Είχε μείνει πίσω στην πατρίδα κοντά στους αγαπημένους νεκρούς και στους αιχμαλώτους, κοντά στα σπιτάκια, στα χωράφια, στις δουλειές....

Κι είπαν: περαστικοί είμαστε, ας βολευτούμε όπως όπως, κι αύριο θα ματαγυρίσουμε στα μέρη μας.

Κι αποζητούσαν, τούτη την ελπίδα, με την ίδια λαχτάρα σαν το ψωμί το νερό και τ' αλάτι.

Τόσοι ήταν, ενάμισι εκατομμύριο ρωμιοί Μικρασιάτες, που στριφονύριζαν τώρα στο καύκαλο της Ελλάδας, σαν περιπλανώμενοι ιουδαίοι διωγμένοι από τη γη της Χαναάν. Χωρίς πατρίδα χωρίς δουλειά χωρίς σπίτι. Και μόλις χτες να θυμάσαι πως ήσουν νοικοκύρης.

Ψάχναν για τον αίτιο, αναθεμάτιζαν τον ουρανό, τη γη, τον Κεμάλ τον Βενιζέλο τον Κωνσταντίνο, την Αντάντ, τον πόλεμο.

Μα πριν απ' όλα τον ύπουλο τον Αγγλο, τον υπολογιστή, τον διπλοπρόσωπο, τον σφετεριστή που έκανε μπίζνες και αυτοκρατορική πολιτική με το αίμα και τη δυστυχία ενός λαού...

Πηγή: Διδώ Σωτηρίου

Από το βιβλίο της "Οι νεκροί περιμένουν"

Δυστυχώς 100 χρόνια μετά, πάλι υπάρχουν εκατομμύρια ξεριζωμένοι από τον τόπο τους και πάλι υπάρχει η ίδια αντιμετώπιση από τους απόγονους του Ρουσόφ και του Μοντεσκίε πολιτισμένους Ευρωπαίους.

Σίγησε για πάντα ο «Κερασοπούλας».

Οι απανταχού Μεσσηνολίτες, αλλά και όσοι τον γνώριζαν, θρηνούνη την απώλεια του Περικλή Μαλαμίτση που έφυγε πρόσφατα ύστερα από σύντομη μάχη με την επάρατο νόσο. Ο Περικλής μας το ψευδώνυμο «Κερασοπούλας» ψυχαγωγούσε τους αναγνώστες της «Νεβρόπολης» για πολλά χρόνια με την έμμετρη σατυρική του πένα πάνω σε κοινωνικοπολιτικά θέματα της επικαιρότητας. Δήλωνε "αγράμματος" αλλά ήταν περισσότερο μορφωμένος από πολλούς γραμματιζούμενους. Θα μας λείψουν τα ωραία και πάντα επίκαιρά του ποιήματα και θα τον θυμόμαστε πάντα με αγάπη.

Ο Ηλίας Νασιάκος μας μεταφέρει, όπως μας υποσχέθηκε, τα γεγονότα με τους ληστές Ψύλλα και Τσούκα, στις «ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ» του. Γεγονότα μιας μακρινής εποχής που τα απολαμβάνουμε με το γλαφυρό τρόπο που μόνο ο Ηλίας ξέρει να τα ζωντανεύει.

Εύχομαι σε όλους τους συνδρομητές της Μορφοβουινιώτικης Φωνής και σε όλους τους συγχωριανούς ΧΡΟΝΙΑ ΠΟΛΛΑ και ευτυχισμένους ο καινούργιος χρόνος.

ΑΝΤΩΝΗΣ Φ. ΚΥΡΗΣΗΣ
Πολιτικός Μηχανικός Ε.Μ.Π.
Εισοδηματίας Πύσου 83 - έξοδος Μετρό
Νέου Κόσμου, Αθήνα 210 9019102

Κωνσταντίνος Κοντοστέργιος
Δικηγόρος
Γ. Σταύρου 6
(4ος οροφ.)
105 59 ΑΘΗΝΑ
Τηλ.: 210 32 14 641
Κιν.: 6972 095 634

ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΚΟΥΤΣΩΝΑΣ ΓΕΩΡ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ
Πτυχιούχος Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών (Πρώην ΑΣΟΕΕ)
Θάσου 10, Ανθούσα, 6974796739

ΑΝΔΡΕΑΣ ΑΠ. ΒΡΟΝΤΟΣ
Δικηγόρος παρ' Αρείω Πάγω
Γραφείο Αθηνών: Ακαδημίας 33, β' όροφος, τηλ. 210-3634134
Γραφείο Καρδίτσας: Πλαστήρα 12, τηλ. 24410-41255
Κινητό: 6972422002
website: www.vrodosandreas.gr

Φαρμακείο ΚΟΡΟΜΠΙΑΗ Ι. ΒΑΣΙΛΙΚΗ - ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ
ΗΡ. ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟΥ 47 ΚΑΡΔΙΤΣΑ
ΤΗΛ.: 24410 22103

Λατίνος Φώτης
χειρουργός οδοντίατρος
Βυζαντινών Αυτοκρατόρων 11
1423 Νέα Ιωνία (Σταθμός Περισσού)
210 2581 771
6974 307 559
210 2581 751
fotislatinos@gmail.com

Αλεξανδρής Νικόλαος
MASTER IN FINANCE, UNIVERSITY OF LUND
Ασφαλιστικός & Χρηματοοικονομικός Σύμβουλος
Τ: 210.202.2936
E: nikos81@gmail.com
Ελ Αλαμίν 52, Νέα Ιωνία

ΑΝΘΟΚΗΠΙΑ ΛΟΥΙ ΣΚΟΥΦΗ
Κηπευτικά Super Fruits
Δένδρα Βαμνιά Τριανταφυλλιάς Ανθοφόρα Αρωματικά κ.α.
τηλ.: 6974 077589, 6978 775083, 24280 97228
Κάτω Λεχώνια Μαγνησίας
e-mail: fotiskoufis@hotmail.com